

KONGRESS 2020

MOTIONER OCH SVAR

Hälso- och sjukvård	6
1. Fokus på hälsa, vård och omsorg.....	6
2. Hälso- och sjukvårdspolitiskt program.....	6
3. Hälso- och sjukvården en profilfråga.....	7
Förbundsstyrelsens yttrande över motion 1, 2 och 3	7
4. Strävansmål – likvärdiga villkor.....	8
Förbundsstyrelsens yttrande över motion 4.....	9
5. Privata sjukvårdsförsäkringar.....	9
Förbundsstyrelsens yttrande över motion 5.....	10
6. Mammografi, ta bort åldersgräns.....	10
7. Screening bröst- och livmoderhalscancer, åldersgräns	11
Förbundsstyrelsens yttrande över motion 6 och 7	11
Tandvård	12
8. Munhälsa.....	12
9. Gemensam tandvårds- och sjukförsäkring.....	12
10. Mun- och tandhälsa.....	13
Förbundsstyrelsens yttrande över motion 8, 9 och 10	14
Omsorg	15
11. Val av äldreboende	15
12. Aktivering på äldreboende.....	15
13. Personal på äldreboende	15
Förbundsstyrelsens yttrande över motion 11, 12 och 13.....	15
14. Hemtjänsten, personalomsättning.....	16
15. Utbildad personal inom äldreboenden	16
16. Dömd personal i äldreomsorgen.....	16
Förbundsstyrelsens yttrande över motion 14, 15 och 16.....	17
17. Benämningen brukare	17
Förbundsstyrelsens yttrande över motion 17	18
18. Merkostnadsersättning funktionsnedsättning.....	18
Förbundsstyrelsens yttrande över motion 18	19
19. Stöd och service (LSS) oavsett ålder	19
Förbundsstyrelsens yttrande över motion 19	20
Läkemedel.....	21
20. Brist på läkemedel hos apoteken, lagerhållning.....	21
Förbundsstyrelsens yttrande över motion 20	21
21. Avgiften för vaccinationer	22
Förbundsstyrelsens yttrande över motion 21	22

Friskvård	23
22. Friskvårdsbidrag för pensionärer.....	23
Förbundsstyrelsens yttrande över motion 22	23
Boende	24
23. Trygghetsboende.....	24
Förbundsstyrelsen yttrande över motion 23	24
Konsument, delaktighet.....	25
24. Framtidens tågresande.....	25
Förbundsstyrelsen yttrande över motion 24	25
25. Kommunikationer, fria resor.....	25
Förbundsstyrelsen yttrande över motion 25	26
26. Bakgrundsljud i teve	26
Förbundsstyrelsen yttrande över motion 26	26
27. Det digitala samhället.....	27
Förbundsstyrelsen yttrande över motion 27	27
28. Parkeringsregler	28
Förbundsstyrelsen yttrande över motion 28	29
Självvalt livsslut/dödshjälp.....	30
29. Rätten till en värdig död.....	30
30. Frivillig dödshjälp.....	30
Förbundsstyrelsen yttrande över motion 29 och 30.....	31
Miljö och klimat.....	32
31. Åtgärder mot klimatförsämringen.....	32
32. Hållbarhetspolicy.....	32
Förbundsstyrelsen yttrande över motion 31 och 32.....	33
Pensionärsråd	34
33. Kommunala pensionärsrådet.....	34
34. KPR bör finnas i varje kommun.....	34
35. Lag om pensionärsråd	34
36. KPR.....	35
Förbundsstyrelsen yttrande över motion 33, 34, 35 och 36.....	35
Förbundsinternt.....	36
37. Kostnader på grund av namnändring.....	36
Förbundsstyrelsen yttrande över motion 37	36
38. Tydligare logotype	37
Förbundsstyrelsen yttrande över motion 38.....	37
39. Satsning för att göra SPF Seniorerna mera känt.....	37

Förbundsstyrelsen yttrande över motion 39	38
40. Gemensam paraplyindelning	38
Förbundsstyrelsen yttrande över motion 40	39
41. Ändamålsenlig distriktsindelning	39
Förbundsstyrelsen yttrande över motion 41	39
42. Medlemskort	40
Förbundsstyrelsen yttrande över motion 42	40
Medlemsavgifter	41
43. Medlemsavgifter	41
44. Nedskärning av förbundets utgifter, redovisning av medlemsavgifter.....	41
45. Medlemmen i centrum	42
Förbundsstyrelsen yttrande över motion 43, 44 och 45.....	42
Medlemssystem och webb	44
46. Anskaffande av enkätverktyg	44
Förbundsstyrelsen yttrande över motion 46	44
47. Nytt datasystem	44
48. Förbättring av SPF Seniorernas IT-system	45
49. Alternativ till SPF Seniorernas IT-system	47
Förbundsstyrelsen yttrande över motioner 47, 48 och 49	47
50. Val av föreningstillhörighet.....	48
Förbundsstyrelsen yttrande över motion 50	48
51. Handbok för webben.....	48
Förbundsstyrelsen yttrande över motion 51	49
52. Internetportal.....	50
Förbundsstyrelsen yttrande över motion 52	50
Medlemsförmåner	52
53. Tågrabatter.....	52
Förbundsstyrelsen yttrande över motion 53	52
54. Skandia livförsäkring.....	53
Förbundsstyrelsen yttrande över motion 54.....	53
Stadgar.....	54
55. Innebörden av ”SPF” i förbundsnamnet	54
Förbundsstyrelsen yttrande över motion 55	54
56. Avgift för medlemmar som lämnat föreningen efter årsskiftet.....	55
57. Hantering av medlemsavgifter	55
Förbundsstyrelsen yttrande över motion 56 och 57	56
58. Central uppbörd	56

Förbundsstyrelsen yttrande över motion 58	56
59. Årsavgiften	57
Förbundsstyrelsen yttrande över motion 59	57
60. Familjemedlemskap	57
Förbundsstyrelsen yttrande över motion 60	58

Hälso- och sjukvård

1. Fokus på hälsa, vård och omsorg

För oss pensionärer är det viktigt att vård och omsorg fungerar. Ju äldre man blir, desto viktigare blir det. Inom SPF Seniorerna finns en bred kompetens att agera och påverka inom vård- och omsorgsfrågor. Detta ger oss en fördel gentemot till exempel PRO.

Pensioner och boendefrågor är viktiga frågor, men vi tror att bilden av SPF Seniorerna kan påverkas i positiv riktning om vi också agerar kraftigt i frågor som geriatrikens utbyggnad, införande av äldrevårdsmottagningar på vårdcentraler, förbättrad vård i livets slutskede på särskilt boende med mera.

Förslag:

att hälsa, vård och omsorg görs till en lika stor profilfråga för SPF Seniorerna som pensioner, skatter och boendefrågor varit den senaste kongressperioden.

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Jönköpingsdistriktet

2. Hälsa- och sjukvårdspolitiskt program

Vårdsituationen i Sverige blir allt mer problematisk. I synnerhet gäller detta oss äldre. Det saknas vårdpersonal och läkare verksamma ute bland patienterna. Det finns också alldeles för få allmänläkare och geriatriker.

På samma sätt som att det nu tagits fram ett boendepolitiskt program bör det också finnas ett hälso- och sjukvårdspolitiskt program som analyserar de modeller som idag styr hälso- och sjukvården och som på ett konkret sätt anger vilka åtgärder som SPF Seniorerna önskar se genomförda i närtid. Ett sådant program ska kunna användas för att påverka politiken på såväl riksnivå som på regional och kommunal nivå.

Förslag:

att SPF Seniorerna tar fram ett hälso- och sjukvårdspolitiskt program.

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Idun Danderyd, Gull Axen

Distriktets yttrande:

Kongressen beslutade 2017 om ett vård- och omsorgspolitiskt program. Detta program är för närvarande föremål för en översyn/revidering. Förbundet har inte beslutat om att detta program ska underställas kongressen för beslut. Stockholmsdistriktet instämmer i motionärens förslag om att nytt program behöver tas fram för att analysera de modeller som idag styr hälso- och sjukvården samt konkret föreslå de åtgärder som krävs i närtid. Svensk sjuk- och hälsovård befinner sig mitt i ett systemskifte där stora delar av akutsjukvården ska föras över till primärvården inklusive vårdcentraler, öppenvårdsmottagningar inom olika specialiteter samt till hemsjukvård.

Stockholmsdistriktet föreslår kongressen besluta:

att bifalla motionen om att presentera ett nytt hälso- och sjukvårdspolitiskt program.

3. Hälso- och sjukvården en profilfråga

Under flera års har opinionsundersökningar visat att den viktigaste frågan för pensionärer och hela befolkningen är en hälso- och sjukvård med god kvalitet och korta/inga väntetider.

Fortfarande saknas äldreomsorgsmottagningar på vårdcentralerna, väntetiderna till diagnos, vård och behandling/operationer är oacceptabelt långa inte minst inom cancervården. Screening för olika sjukdomar och vaccinationer är inte utbyggt och det hälsofrämjande arbetet sträcker sig till att påbörjas först när någon insjuknat i en livsstilsrelaterad sjukdom.

SPF Seniorerna är representerade i regionernas pensionärsråd och har där möjligheter att föra fram förbundets synpunkter och diskutera desamma. Argumentationen är i dagsläget inte alltid tillräckligt underbyggt med fakta och konsekvenser. En på förbunds nivå framtagna strategi avseende påverkansfrågorna i hälso- och sjukvårdsfrågor saknas.

Förslag:

1. att hälso- och sjukvårdsfrågorna är en prioriterad fråga och drivs på alla nivåer i samhället med stöd av ett handlingsprogram,
2. att förbundet tar fram ett sådant handlingsprogram med faktaunderbyggt material, som kontinuerligt uppdateras, distribueras till distrikten och används i dialogen med beslutsfattare,
3. att förbundet bevakar aktuella utredningar, förordningar, lagar med mera samt tillhandahåller distrikten desamma, samt
4. att kongressen beslutar att SPF Seniorernas representanter i de regionala pensionärsråden ingår i eller har koppling till distriktsstyrelserna och kontinuerligt erbjuds inspirations- och utbildningstillfällen.

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Bohusdistriktet

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 1, 2 och 3

Hälso- och sjukvård samt äldreomsorg är angelägna frågor. Kongressen 2017 beslutade därför ett vård- och omsorgspolitiskt program. Det hade föregåtts av diskussion inför förbundets nationella konferens för landstingens pensionärsråd, där programutkastet bearbetades ytterligare.

Programarbetet grundades på rapporten Vård och omsorg i en ny tid som behandlades av kongressen 2014. Styrelsen beslutade i maj 2019 att tillsätta en arbetsgrupp med uppdrag att uppdatera programmet med anledning av den utveckling som skett sedan programmet beslutades av kongressen. I december 2019 beslutade styrelsen att fastställa det nya vård- och omsorgspolitiska programmet.

Förbundet har ett politiskt program som beskriver situationen i dagens hälso- och sjukvård – ger vår verklighetsbild, pekar på brister och utmaningar, samt riktar krav på åtgärder till respektive beslutsnivå. De allvarliga problem som Jönköpingsdistriktet lyfter – bemanning och kompetensförsörjning – är några av de utmaningar som förbundets vård- och omsorgspolitiska program tar upp.

Många frågor rör seniorer. Ett förbund av SPF Seniorernas storlek har möjlighet att parallellt arbeta med flera frågor. Samtidigt krävs koncentration och långsiktighet för att nå framgång med opinionsbildning och påverkan så att förändring sker i verkligheten för den enskilde senioren. Inför valet 2018 genomfördes därför en process om vilka politiska frågor som SPF Seniorerna ska prioritera. I en medlemsundersökning som genomfördes hösten 2017 hamnade sjukvård på fjärde plats och äldreomsorg på trettonde plats som svar på vilken fråga som är viktigast för Sverige. På frågan vad som är viktigast för mig som senior hamnade äldreomsorg på första plats och sjukvården på tredje plats. Hos allmänheten var sjukvård näst viktigast och äldreomsorg hamnade på en sjundeplats (Sifo juni 2017).

Processen landade i den övergripande målsättningen *Tryggt liv som senior* med tre prioriterade frågor: trygg ekonomi, trygg vård och omsorg samt tryggt boende. Även innan dessa tre frågor beslutades som prioriterade arbetade förbundet med dessa frågor.

Alla intresseorganisationer har en omvärld att förhålla sig till. Även om vi prioriterat vissa frågor, kan det många gånger vara så att andra diskussioner pågår i omvärlden. Det senaste åren har till exempel allt större intresse visats för seniorers pensioner och ekonomi. Det är en utveckling som vi har arbetat aktivt för och därför kan sägas ha bidragit väsentligt till.

Bohusdistriktet föreslår att kongressen ska besluta om *hur* förbundsstyrelsen och SPF Seniorernas representanter i pensionärsråden ska arbeta med frågorna. Till exempel genom handlingsprogram och att SPF Seniorernas representanter i de regionala pensionärsråden ska ingå i eller ha koppling till distriktsstyrelserna. SPF Seniorernas distrikt ser väldigt olika ut och arbetar på olika sätt. På samma sätt är det med regionernas pensionärsråd. Det måste stå förbundsstyrelsen och rådsledamöterna fritt att anpassa sitt arbete till både ändrade omvärldsfaktorer och lokala särdrag. Genom tips och råd till SPF Seniorernas ledamöter och ersättare i pensionärsråden, bland annat förmedlade i ett särskilt riktat nyhetsbrev, kan våra företrädare inspireras att agera.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att bifalla motion 1,

att anse motion 2 och 3:3 besvarade, samt

att i övrigt avslå motion 3.

4. Strävansmål – likvärdiga villkor

Det ska inte vara stora skillnader/olika ekonomiska villkor oavsett var vi som pensionärer bor i landet.

Förslag:

att alla pensionärer bör ha en likvärdig hälsovård, kommunens avgifter för äldreboende alt hemtjänst bör vara rimliga så det blir pengar kvar även om pensionen höjs, till bra boendeform och levnadsvillkor.

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Norra Älvsborgsdistriktet

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 4

Kostnaderna för hälso- och sjukvård och omsorg av äldre skiljer sig mellan kommuner och regioner då de har beslutanderätt om dessa. Staten har ingripit i systemet med en rad bestämmelser med diverse högkostnadsskydd och tillåtna maxbelopp. Skillnaderna kan trots det vara stora. SPF Seniorernas mål är att dessa skillnader ska minska eller helst försvinna. Under flera rubriker i SPF Seniorernas vård- och omsorgspolitiska program finns sådana krav med. Påverkansarbete bedrivs på många nivåer, i statliga utredningar, kommunala och regionala pensionärsråd och genom debatter i media och uppvaktningar.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att anse motionen besvarad.

5. Privata sjukvårdsförsäkringar

Det finns cirka 650 000 privata sjukvårdsförsäkringar, som till stor del tecknas av arbetsgivare för sina anställda. För oss seniorer går det inte att teckna en privat sjukvårdsförsäkring.

Jan Halldin, leg. läk. och med. dr., har beskrivit problemen med hur privata sjukvårdsförsäkringar eventuellt påverkar tillgången till vård. Finns det till exempel två köer till vården till följd av detta? Det saknas ordentlig information om hur det förhåller sig, en kartläggning behövs.

Förslag:

att förbundet gör en ordentlig kartläggning av hur privata sjukvårdsförsäkringar fungerar i vården, både när det gäller privata vårdgivare och när det gäller vårdgivare som bekostas genom landstingen, det vill säga genom våra skatter.

Förslagsställare:

Gull Axén och Jan Halldin, Idun Danderyd

Distriktets yttrande:

Sjukvårdsförsäkringen utnyttjas för specialistvård hos privata vårdgivare, som har avtal med försäkringsbolagen. Några har även avtal med "nätläkare". 70 procent av försäkringarna tecknas av företag för sina anställda. Premierna är förhållandevis dyra (för en äldre person kanske 23 000 kronor/mån och mer), är förmånsskattepliktiga för försäkringstagaren och innehåller ofta en självrisk. Snabb vård ger färre och kortare sjukskrivningar. Det finns, enligt Stockholmsdistriktet, en avlastningseffekt snarare än en undanträngningseffekt från den allmänna, landstingsdrivna vården, som inte tar försäkringspatienter med förtur utan via den vanliga kön.

Frågan huruvida privata sjukvårdsförsäkringar ger undanträngningseffekter eller inte är en ofta återkommande fråga i den allmänna sjukvårdspolitiska debatten. Så sent som år 2016 presenterades en departementspromemoria med förslag till förtydliganden i lagen om den offentligt drivna vården för att garantera att den offentligt finansierade sjukvården inte skulle drabbas av undanträngningseffekter. SPF Seniorerna framförde i sitt remissvar att det saknades argument som skulle styrka behovet av ändringar i gällande lagstiftning. Exempelvis styrks inte påståendet att privata sjukförsäkringar skulle leda till längre väntetider för övriga patienter. Förbundet avstyrkte därför förslaget. Liknande kritiska synpunkter framfördes av flera remissinstanser som Myndigheten för vårdanalys, Statskontoret, Vårdförbundet och Läkarförbundet. Även lagrådet avstyrkte förslaget och framhöll att regeringen inte lyckats visa att

lagändringen behövdes. Regeringens förslag överlämnades dock till riksdagen. En majoritet i socialutskottet avstyrkte propositionen och riksdagen beslutade i maj 2017 att avslå regeringens proposition.

Mot bakgrund av att frågan varit föremål för en bred diskussion så sent som under åren 2016 och 2017 ser distriktet ingen anledning att åter initiera en kartläggning av hur privata sjukvårdsförsäkringar fungerar i vården.

Stockholmsdistriktet föreslår kongressen:
att med hänvisning till vad som ovan redovisats avslå motionens yrkande.

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 5

Frågan huruvida privata sjukvårdsförsäkringar ger undanträngningseffekter är en fråga som förekommit i den sjukvårdspolitiska debatten. Promemorian *Privata sjukvårdsförsäkringar inom offentligt finansierad hälso- och sjukvård* (Ds 2016:29) föreslog att hälso- och sjukvårdslagen skulle förtydligas för att säkerställa människovärdes-, behovs- och solidaritetsprinciperna. SPF Seniorerna framförde i sitt remissvar att det saknades argument som skulle styrka behovet av ändringar i gällande lagstiftning. I maj 2017 avtog riksdagen regeringens förslag. I mars 2020 redovisade Myndigheten för vård- och omsorgsanalys (Vårdanalys) ett regeringsuppdrag om risker med privata sjukförsäkringar. Vårdanalys drog slutsatsen att det är svårt att entydigt visa hur patienter i den offentligt finansierade vården påverkas av privata sjukvårdsförsäkringar, att försäkringarna skapar förutsättningar för en ökad individanpassning men också en ökad ojämlikhet, samt att personer med sjukvårdsförsäkringar får vård snabbare, sannolikt utan att det finns skillnader i medicinska behov. Vårdanalys rekommenderade regeringen att verka för att stärka oberoende forskning om de privata sjukvårdsförsäkringarnas faktiska påverkan på den offentligt finansierade hälso- och sjukvården.

Den typ av omfattande och komplex kartläggning som motionären föreslår har SPF Seniorerna inte kapacitet att genomföra. Privata sjukförsäkringars roll och påverkan i sjukvårdssystemet har studerats av andra bättre lämpade organisationer, vilket delvis beskrivits ovan.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta
att avslå motionen.

6. Mammografi, ta bort åldersgräns

Bröstcancer drabbar kvinnor även efter 75 år.

Var och en äldre kan tacka nej till fortsatt erbjudande av mammografiundersökning.

Förslag:

att ingen högre åldersgräns finns för mammografi, och

att förbundsstyrelsen uppdras att påverka politiker som kan besluta om att ta bort åldersgräns 75 år och högre för kvinnor mammografi.

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Norra Älvsborgsdistriktet

7. Screening bröst- och livmoderhalscancer, åldersgräns

Sverige är ett land där hälso- och sjukvården länge har varit, och fortfarande är, av mycket hög kvalitet internationellt sett. En digital era där medicinsk och teknisk utveckling avseende nya behandlingsformer och läkemedel ger stora möjligheter att utveckla vårdens kvalitet. Ett sätt att förebygga och tidigt sätta in adekvat behandling är att screena vissa grupper med känd risk för ohälsa. Syftet är att upptäcka hälsotillstånd som kan förebyggas, behandlas och på så vis gynna både den enskilde och samhället i stort med resursåtgång inom sjukvården.

Cancervården ska vara tillgänglig. Den ska vara jämlik och komma alla till del. Idag är det inte en jämlik vård och det behövs flera insatser för att ändra på detta.

En stor ojämlikhet som råder idag är den vård och behandling som handlar om kvinnors liv och hälsa. Detta gäller inom ett flertal områden inom sjukvården. Det finns idag en diskriminering som gäller kvinnor över 74 år när det gäller mammografi och kvinnor över 64 år cellprov livmoderhals. Dessa två screeningprogram är viktiga och självklara även för kvinnor efter 64 år, både för den enskilda kvinnan samt för fortsatt undersökning när det gäller tidiga åtgärder för befolkningen. Flera studier visar att kvinnor som screenats har goda förutsättningar för behandling och överlevnad samt minskad risk för återfall i sjukdom.

Förslag:

att verka för att kvinnor över 64 år ska screenas med cellprov och HPV-test för att tidigare upptäcka livmoderhalscancer

att verka för att kvinnor över 74 år screenas med mammografi för att tidigare upptäcka bröstcancer

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Stockholmsdistriktet

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 6 och 7

Omotiverade åldersgränser i hälso- och sjukvården är en angelägen fråga som SPF Seniorerna arbetat med i många år, bland annat inom ramen för Socialstyrelsens äldreåd. Hälso- och sjukvårdslagen (HSL) anger att målet för hälso- och sjukvården är en god hälsa och en vård på lika villkor för hela befolkningen. Trots detta finns en rad hälsoundersökningar och behandlingar med omotiverade åldersgränser.

Screening med mammografi för att upptäcka bröstcancer erbjuds regelmässigt och avgiftsfritt för alla kvinnor upp till 74 år. Kvinnor över 74 år blir inte kallade till screening och om de själva påtar sig att de vill undersökas får de betala. Cirka 2 000 kvinnor över 75 år drabbas av bröstcancer årligen och dessa har en kraftig överdödlighet i sin cancer. Samma problem finns för livmoderhalscancer där gränsen för screening är 64 år.

Statens medicinsk-etiska råd anser att åldersgränser i screeningprogram är diskriminerande. Den bärande tanken i avsnitten Omotiverade åldersgränser i förbundets *vård- och omsorgspolitiska program* samt *program för seniorrespekt och seniorers likaberättigande* är att åldersgränser ska avskaffas.

Följaktligen kräver SPF Seniorerna att riksdagen, regeringen samt regionerna ser över bestämmelser med omotiverade skillnader med hänvisning till ålder och tar bort dem. Alla omotiverade åldersgränserna i hälso- och sjukvården är diskriminerande och motverkar en god hälsa hos seniorerna – därför ska de avskaffas.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att bifalla motionerna.

Tandvård

8. Munhälsa

Munvård är viktigt i alla åldrar. När man blir äldre är munvården ännu viktigare på grund av att vissa mediciner ger muntorrhet. Speciellt viktigt att förebygga tandköttsinflammation. Bakterier från skadat tandkött öppnar upp mot kroppens blodomlopp och bakterierna kan infektera hjärnans celler med resultat skada på hjärnans celler. Skadade hjärnceller kan ge tidigt symtom på demens.

Förslag:

att alla äldre får regelbundet tillgång och översyn av mun- och tandstatus av tandhygienist alternativ tandläkare varje år.

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Norra Älvsborgsdistriktet

9. Gemensam tandvårds- och sjukförsäkring

Tänderna är en del av kroppen och borde omfattas av hälso- och sjukvårdslagen.

Så är det inte idag, eftersom vi har två olika lagar – tandvårdslagen för munnen och hälso- och sjukvårdslagen för resten av kroppen. Många ”fattigpensionärer” har svårt att finansiera en mer omfattande tandvård. Flera mediciner som tas av äldre personer ger muntorrhet och försämrade tandstatus som också kan påverka hela sjukdomsbilden hos dessa personer. Många länder anser att munnen och tänderna ingår i kroppen och ska därför omfattas av samma lag. Så borde det även kunna vara i Sverige. Stödet är idag inte tillräckligt stort. Villkoren behöver förbättras för att ge fler möjlighet till stöd.

Det finns idag minst åtta olika typer av tandvårdsstöd – mer eller mindre kända. Ofta är det små ersättningsbelopp och bidragen handhas av olika instanser (Försäkringskassan, landsting m.fl.) Ansökningsförfarandet varierar. Krångligt system och dålig information.

Förslag:

att riksdagen ser över omfattningen av hälso- och sjukvårdslagen, så att även tänderna omfattas.

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Runstenen, SPF Seniorerna Handen samt SPF Seniorerna Vendelsö-Brandbergen, Margareta Sutton

Distriktets yttrande:

Kongressen beslutade 2017 att verka för att sjukdomar och problem med tänder och mun ska omfattas av särskilt högkostnadsskydd för tandvård, att informationsansvaret för tandvårdsstöden förtydligas och samlas, att landstingens och kommunernas ansvar för uppsökande verksamhet och nödvändig tandvård tydliggörs.

I det konsumentpolitiska programmet som också antogs på kongressen 2017 återfinns också ett avsnitt om mun- och tandhälsa, inklusive tandvård. I programmet betonas att SPF Seniorernas huvudmål är att mun- och tandhälsa ska ingå i den allmänna sjukförsäkringen – tänderna är en del av kroppen.

Stockholmsdistriktet vill också uppmärksamma det problem som uppstår om man inte kan tugga maten, nämligen att risk för näringsbrist föreligger. Vidare framgår av flera forskningsrapporter att dålig tandhälsa också kan leda till andra sjukdomar.

Stockholmsdistriktet instämmer helt i motionärernas yrkanden.

Stockholmsdistriktet föreslår kongressen besluta:

att uppdra till Förbundet att inleda förhandlingar med stat, regioner och kommuner om förbättrade, förenklade och likvärdiga villkor för ökat stöd till tandvård.

att uppdra till Förbundet att verka för att även tandvård omfattas av ett särskilt högkostnadsskydd och att en statlig utredning ser över Hälso- och sjukvårdslagen så att även tänderna omfattas.

10. Mun- och tandhälsa

Eftersom tänderna är en del av kroppen och av stor betydelse för äldres förmåga att tillgodogöra sig den näring man behöver genom maten är det angeläget att man som senior har ekonomisk möjlighet att vårda sin tandhälsa.

Förslag:

att kongressen gör förnyade ansträngningar angående kostnader för mun- och tandhälsa. Det bör ingå i den allmänna sjukförsäkringen i enlighet med SPF Seniorernas konsumentpolitiska program från kongressen 2017.

Förslagsställare:

Gerd Fredriksson, SPF Seniorerna Värmdö

Distriktets yttrande:

Kongressen beslutade 2017 att verka för att sjukdomar och problem med tänder och mun ska omfattas av särskilt högkostnadsskydd för tandvård, att informationsansvaret för tandvårdsstöden förtydligas och samlas, att landstingens och kommunernas ansvar för uppsökande verksamhet och nödvändig tandvård tydliggörs.

I det konsumentpolitiska programmet som också antogs på kongressen 2017 återfinns också ett avsnitt om mun- och tandhälsa, inklusive tandvård. I programmet betonas att SPF Seniorernas huvudmål är att mun- och tandhälsa ska ingå i den allmänna sjukförsäkringen – tänderna är en del av kroppen.

Stockholmsdistriktet vill också uppmärksamma det problem som uppstår om man inte kan tugga maten, nämligen att risk för näringsbrist föreligger. Vidare framgår av flera forskningsrapporter att dålig tandhälsa också kan leda till andra sjukdomar.

Stockholmsdistriktet instämmer helt i motionärernas yrkanden.

Stockholmsdistriktet föreslår kongressen besluta

att uppdra till Förbundet att inleda förhandlingar med stat, regioner och kommuner om förbättrade, förenklade och likvärdiga villkor för ökat stöd till tandvård.

att uppdra till Förbundet att verka för att även tandvård omfattas av ett särskilt högkostnadsskydd och att en statlig utredning ser över Hälso- och sjukvårdslagen så att även tänderna omfattas.

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 8, 9 och 10

Tänderna är en del av kroppen och bör därför behandlas så även i försäkringshänseende.

En god munhälsa har stor betydelse för livskvaliteten, självkänslan och det sociala livet. I takt med att fler blir allt äldre och behöver hjälp och stöd med sin dagliga omvårdnad ökar även behovet av munvård och en tillfredsställande munhälsa.

Äldre personer har ökad risk att drabbas av karies och tandköttsinflammation. Många har även svårigheter att själv sköta sin munhygien. Dessutom har dagens seniorer under sitt liv fått tillgång till bra tandvård. Många har därför tandtekniska material och tandersättningar som är i behov av daglig munvård, regelbundna kontroller och ofta dyrbara reparationer.

Det är lätt hänt att det behövliga besöket för tandvård prioriteras bort för den som har ett ökat vårdbehov och får använda en stor del av sin ekonomi och vardagen till att förbereda och genomföra besök hos olika vårdgivare. En dålig munhälsa utgör en stor risk för att drabbas av andra sjukdomar och att kroniska sjukdomar förvärras varför kostnader för munhälsan bör ingå i den allmänna sjukförsäkringen.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att bifalla motion 8, 9 och 10,

att SPF Seniorerna ska arbeta för att kostnader för munhälsa ska ingå i sjukförsäkringen,

att SPF Seniorerna ska arbeta för att förtydliga och samla ansvaret för information om tandvårdsstöden samt

att SPF Seniorerna ska arbeta för att förtydliga kommunernas och regionernas ansvar för uppsökande verksamhet och nödvändig tandvård.

Omsorg

11. Val av äldreboende

Viktigt att pensionärerna får behålla sina sociala nätverk, kunna komma ut och delta i samhällets olika utbud av aktiviteter.

Förslag:

att pensionären bör få välja äldreboende närmast sitt gamla boende.

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Norra Älvsborgsdistriktet

12. Aktivering på äldreboende

Aktivering för äldre bör uppmärksammas, när aktiveringsbidraget är borta.

Förslag:

att kommunala pensionärsrådet i respektive kommun följer upp vilka aktiveringar som finns på äldreboende.

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Norra Älvsborgsdistriktet

13. Personal på äldreboende

Äldre personer som behöver vårdas och bör få känna trygghet genom att man får behålla så få antal vårdare/personal beroende på schema under så lång tid som möjligt.

Förslag:

att personal ska få behålla sina ”kända pensionärer” i så stor utsträckning som det går, och inte flytta runt personal på olika avdelningar

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Norra Älvsborgsdistriktet

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 11, 12 och 13

Det finns många benämningar på det som officiellt heter särskilt boende (SÄBO) vilket kräver ett biståndsbeslut och som är ett boende med heldygnsomsg. Motionssvaret avser SÄBO.

Socialstyrelsen har utfärdat råd och regler för omsorgen och råden innebär att alla särskilda boenden ska ha en omsorg som är individanpassad, omsorgen ska inte längre vara beroende av hur mycket personal som finns tillgänglig – utan ska utgå från alla boendes behov. Vill en boende ta en promenad varje dag så får man anpassa personalstyrkan efter det. Hänsyn ska även tas till den boendes sociala relationer och grundläggande mänskliga behov som till exempel olika aktiviteter och mellanmänskliga relationer. Det ska också bli tydligt vilken omsorg äldre kommer att få, detta ska sedan följas upp. Boendet ska även ha bemanning nattetid för att kunna ge de boende stöd och hjälp utan dröjsmål.

Vi vill ha en hälso- och sjukvård samt omsorg som ser hela människan, sätter individen i centrum för insatserna, ger individen inflytande och rätt att välja sin vård och omsorg.

SPF Seniorerna ansluter sig till dessa regler och förhållningssätt och kräver i vård- och omsorgspolitiska programmet att kommunerna ska prioritera äldres vård och omsorg, vårdens aktörer ska samverka och utgå från den enskilda patientens behov, ha ett förhållningssätt som utgår från den enskildas vård- och omsorgsbehov, och som följs av all personal och beslutsfattare inom svensk äldreomsorg.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta
att bifalla motionerna.

14. Hemtjänsten, personalomsättning

Idag finns troligen inget tak för hur många olika personer som kan komma hem till samma pensionär. Variationen är stor men den som drabbas är det viktigt att det uppmärksammas.

Förslag:

att sträva efter att samma personer besöker/utför arbetsuppgifter för en pensionär som behöver hemtjänst.

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Norra Älvsborgsdistriktet

15. Utbildad personal inom äldreomsorgen

Äldre personer som får behovsprövad vård behöver vårdas av utbildad personal inom vård- och omsorg såväl på äldreboende som inom hemtjänst.

Nuvarande vårdutbildning är en tillgång men på grund av brist på utbildad personalen måste en förkortad utbildning vara ett krav. En utbildning som ger utbildad personal att få handlingsberedskap och kunna uppmärksamma och rapportera förändringar som kräver mer avancerad vård.

Förslag:

att alla äldre som får behovsprövad vård, får träffa utbildad personal inom vård- och omsorg.

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Norra Älvsborgsdistriktet

16. Dömd personal i äldreomsorgen

Äldre personer, som är beroende av samhällets tjänster, är ofta en mycket svag och utsatt grupp. Det är också – tyvärr – mycket vanligt, att många olika personer utför arbetsuppgifter i den äldres bostad, gör nattliga besök med mera. Detta skapar en stor oro hos många personer, som är beroende av personalen.

Förslag:

att förbundet verkar för en lag, som tvingar kommunerna att begära utdrag ur belastningsregistret vid anställning av personal inom äldreomsorgen.

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Skånedistriktet

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 14, 15 och 16

Cirka 300 000 personer får hjälp av hemtjänst eller bor i särskilda boenden. Det är viktigt att vårdtagaren får bestämma över sin situation: när, var och hur de beviljade insatserna ska utföras, samt kan vara trygg med att äldreomsorgen finns till hands när den behövs och inte blir fragmentiserad på grund av dålig kontinuitet med för mycket omsorgspersonal.

Arbetet kräver både fysisk styrka och en förmåga till inlevelse i vårdtagarens situation. Empati, gott bemötande, lyhördhet för vårdtagarens behov, vara flexibel, och kunna anpassa besöken, kunskap i omvårdnad och om många olika funktionsnedsättningar.

SPF Seniorernas vision för en väl fungerande äldreomsorg är en vård, omsorg och service som är helt på vårdtagarens villkor och som stärker förutsättningarna att leva ett värdigt och självständigt liv. Ett liv fyllt av välbefinnande, livsglädje, gemenskap och trygghet. SPF Seniorerna har en lång rad krav i vård- och omsorgspolitiska programmet om att vårdtagarnas vilja ska råda, att personalen har tillräcklig kompetens, att kontinuiteten i vården uppehålls.

Styrelsen tillstyrker motionerna att det ska finnas en valmöjlighet av äldreboenden och att en nyanställning alltid medför en kontroll i belastningsregistret

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att bifalla motion 14, 15 och 16.

17. Benämningen brukare

När äldre personer är beroende av samhällets tjänster kallas dessa för brukare. Det är inte bara diskriminerande utan även respektlöst, ohyfsat och förnedrande, att efter ett långt arbetsliv bli benämnd som brukare. Varför får vi en särskild benämning, när vi fyllt 65 år? Medborgare under 65 år benämns som hyresgäster, kunder och patienter, vilket inte förändras efter 65-årsdagen.

Personer på äldreboende har kontrakt på sin bostad och betalar hyra – alltså hyresgäst. Vid nyttjande av hemtjänst eller annan omsorg betalas för tjänsten – alltså kund. Vid sjukdom, som fordrar sjukvård antingen inom region/landsting eller kommun, är vi patienter.

Det är inte bara förnedrande för oss äldre att kallas för brukare, utan drabbar även personalen inom äldreomsorgen. Det är svårt att få kvalificerad personal, eftersom statusen och lönen är låg. Personalen handhar ju bara brukare. Skrivelse är sänd till Diskrimineringsombudsmannen – DO – (diarienumr ANM 2017/2262) utan svar på åtgärd.

Förslag:

att rekommendera samtliga föreningar och distrikt att vid alla tillfällen, där benämningen brukare – muntligt eller i skrivelser – förekommer, påtala att SPF Seniorerna är inga brukare.

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Skånedistriktet

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 17

Ordet ”brukare” förekommer fortfarande när till exempel mottagare av vård och omsorg beskrivs. Socialstyrelsen använder fortfarande begreppet i sin termdatabas. SPF Seniorernas kongress har upprepade gånger beslutat att förbundet ska verka för att uttrycket ”brukare” inte används och förbundets olika organ har arbetat därefter. Bland annat drivs frågan i Socialstyrelsens äldreåd. Tidningen Senioren har i sin pappersupplaga, nättidning och Facebooksida uppmärksammat frågan. Bland annat har läsare uppmanats att föreslå ersättningsord.

Förbundsstyrelsen delar motionärens ogillande av ordet ”brukare”. SPF Seniorerna undviker därför uttryckssättet i sin egen kommunikation och har alltsedan kongressbeslutet arbetat för att uttrycket ska utmönstras även i andra sammanhang. Flera kommuner, myndigheter, departement och kommittéer har gått över till begreppet omsorgstagare. Även om såldes en förståelse för ordets olämplighet kan skönjas kvarstår tyvärr bruket av ”brukare”. Ett sätt att påverka detta är det som motionen föreslår att i all kommunikation undvika begreppet brukare och alltid påtala att det inte ska användas.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta
att bifalla motionen.

18. Merkostnadsersättning funktionsnedsättning

Fram till 65 års ålder har man rätt till merkostnadsersättning för merkostnader i samband med en funktionsnedsättning eller ett gravt handikapp och ersättningen utbetalas en period eller varje månad hela livet, beloppet varierar med årliga kostnader för handikappet och hanteras av Försäkringskassan.

Om ett handikapp ökar och blir gravt med åren bedöms man inte behöva merkostnadsersättning om handikappet blivit gravt efter 65 års ålder, handikappgraden bedöms före 65 år.

Detta är utöver den lägre inkomsten vid pension då merkostnadsersättningen skulle göra skillnad, även en åldersdiskriminering.

Kopierat från Försäkringskassans hemsida: *Du kan beviljas merkostnadsersättning när du fyllt 65 år, men bara om du har fått din funktionsnedsättning och dina merkostnader på grund av den innan du fyllde 65 år. Det är därför viktigt med ett läkarutlåtande som beskriver funktionsnedsättningen före 65 års ålder.*

Förslag:

att SPF Seniorerna driver frågan att ta bort åldersdiskrimineringen och åldersgränsen 65 år för rätten till merkostnadsersättning med hänvisning till ”förslag till nya stadgar” §1 mom 3.

Förslagsställare:

Lena Lidén, Värmland

Distriktets yttrande:

SPF Seniorerna Värmlandsdistriktet tillstyrker motionen.

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 18

Vid 65 års ålder förändras trygghetsnätet för den äldre markant och flera sociala förmåner försvinner, trots att man har rätt att kvarstå i arbetslivet till 67 års ålder. Detta gäller framför allt inom socialförsäkringssystemet då ett flertal förmåner är förknippade med åldersgränser som avgör om ersättning utbetalas. Några förmåner upphör på 65-årsdagen även om personen har ett aktivt liv och arbetar, till exempel sjukersättning, bilstöd till personer med funktionshinder och rehabiliteringsersättning. Merkostnadsersättning och assistansersättning handlar om en persons funktionsförmåga, men har ändå en övre åldersgräns på 65 år. Vissa förmåner kan behållas om de erhållits före 65-årsdagen, men personer över 65 år kan inte erhålla dessa eller få en förhöjning om funktionsnedsättningen ökar. Detta anser SPF Seniorerna är en åldersdiskriminering och har ett krav på att ersättningar från socialförsäkringen inte får styras av kronologisk ålder utan av enbart funktionsnedsättningen.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta
att bifalla motionen.

19. Stöd och service (LSS) oavsett ålder

Inom sociallagstiftningen upphör stora delar att gälla för personer, som fyllt 65 år och bland annat lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), som är en rättighetslag. Lagen garanterar personer, som är födda med eller under livets gång fram till 65 år drabbas av varaktiga funktionshinder **goda levnadsförhållanden** dvs de har rätt att kräva att få leva på lika villkor som motsvarande ålder och att de får den hjälp de behöver.

Personer som drabbas av funktionshinder efter 65 år – stroke, demenssjukdom med mera, omfattas ej av lagen utan får nöja sig med en **skälig levnadsnivå**, vilket innebär ett stort tryck på anhöriga som vårdare eller att mot sin vilja flytta till äldreboende. Människor, som utfört ett långt arbetsliv och som drabbas av funktionsnedsättning har alltså inte samma rätt till goda levnadsförhållanden.

Om jag är ung eller gammal kan jag ha glädje av att få vistas utomhus, gå på café☐, bio, konserter, affärer med mera, som övriga i befolkningen gläds över. LSS avlastar dessutom anhörigvårdare. Vi hänvisar till både FN och EU. FN för fram i en rapport från 2012 bland annat ”Ingen diskriminering av äldre”.

I EU stadgas uttryckligen att ”All diskriminering på grund av ålder ska vara förbjuden” och i en särskild bestämmelse om äldres rättigheter stadgas ”Unionen erkänner och respekterar rätten för äldre att leva ett värdigt och oberoende liv och att delta i det sociala och kulturella livet”. Såsom medlem i FN och EU är Sverige förpliktigt att följa dessa bestämmelser och verka i principernas anda.

LSS har mycket stor betydelse för äldre, som fyllt 65 år och som drabbas av funktionshinder. Utarbetande av ny LSS-lag pågår, men tycks inte förändra förhållandet.

Förslag:

att förbundet på alla sätt verkar för att LSS ska gälla för alla människor med funktionshinder oavsett ålder, och
att förbundet överlämnar ärendet till beslutande instans inom EU, om lagen ej ändras.

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Skånedistriktet

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 19

Socialtjänstlagen föreskriver att ”Den enskilde ska genom biståndet tillförsäkras en skälig levnadsnivå” (4 kap. 1 §), men lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) föreskriver att ”Den enskilde ska genom insatserna tillförsäkras goda levnadsvillkor.” (7 §) Genom de två lagarnas olika formulering uttrycks en diskriminerande betydelskillnad: personer under 65 år har rätt till goda levnadsvillkor, medan äldre personer endast har rätt till skälig levnadsnivå.

SPF Seniorerna har tagit ställning för att de två bestämmelserna ska ha samma formulering och att denna ska vara ”goda”.

Utredningen Framtidens socialtjänst (S 2017:03) ser över socialtjänstlagen och SPF Seniorerna är representerat i dess referensgrupp. I denna ingår bland annat en diskussion om hur begreppen ”skälig levnadsnivå” ska tolkas och hur detta ska kunna harmoniseras med värdegrundsparagrafen i samma lag (4 §): Socialtjänstens omsorg om äldre ska inriktas på att äldre personer får leva ett värdigt liv och känna välbefinnande (värdegrund). Socialnämnden ska verka för att äldre människor får möjlighet att leva och bo självständigt under trygga förhållanden och ha en aktiv och meningsfull tillvaro i gemenskap med andra.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att anse motionen besvarad.

Läkemedel

20. Brist på läkemedel hos apoteken, lagerhållning

SPF Seniorerna i Falkenberg Skrea ser med oro på att apoteken har minskat sin lagerhållning. Detta är inget som påverkar dem som har dosförpackade läkemedel eller dem som utnyttjar digitala tjänster men det finns en mellangrupp som kommer i kläm.

Agda 87 år sköter sig själv med hjälp av hemtjänsten och sina närstående ibland. Medicinerna börjar ta slut och hon är beviljad bistånd för inköp en gång i veckan på tisdagar och då även på apoteket. Något läkemedel räcker bara några dagar till men pensionen kommer ju först den 20 så hon har dragit på besöket. Högkostnadsskyddet gick ut i förra månaden. Allt gott och väl. Hemtjänsten åker iväg med inköpslista och Agdas legitimation så att även läkemedel kan hämtas ut. De får ut fem av sex medicinburkar men det sjätte kan de hämta först på fredag. Det var just den som var minst tabletter kvar av. Agda snålar och tar en tablett varannan dag och på lördagen kommer dottern hem och kan åtgärda det hela.

Vid sökning 191018 (www.fass.se) på några läkemedel (Heracillin 1g, Betmiga 50 mg, Waran 2,5 mg, Anafranil 10 mg, Metoprolol, Novorapid Flex-pen, Citalopram 20 mg) fanns det inget apotek i Falkenberg som hade samtliga hemma.

SPF Seniorerna anser att det är en medicinsk risk att apoteken inte längre har lager på läkemedel. Detta drabbar våra äldre. Det måste finnas incitament så att läkemedel finns på plats.

Förslag:

att verka för att det finns incitament för apoteken att hålla läkemedel hemma.

Förslagsställare:

Gerd Silk/Rita Eweson, SPF Seniorerna Falkenberg-Skrea

Distriktets yttrande:

Hallandsdistriktets styrelse ställer sig bakom motionen men ser också att frågan är betydligt större genom att beredskapen i Sverige på flera områden är bristande.

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 20

Sedan omreglering av apoteksväsendet för drygt 10 år sedan har antalet apotek ökat med ca 500. Trots detta har tillgången på receptläkemedel försämrats. En orsak är att läkemedelsindustrins produktionslinjer trimmats så hårt att en produktionsstörning kan få stora konsekvenser för möjligheten att leverera det marknaden efterfrågar. Produktion sker på få ställen, ofta i Indien eller Kina, och om råvaror inte kommer fram kan man inte tillverka de receptläkemedel som apoteken önskar beställa. Till detta kommer också att apoteken trimmar sina lager, så att de inte ligger på för stora lager. Vi hade färre apotek före omregleringen, men de var större och hade större lager. Sedan ställer naturligtvis generikautbytet till en del, där apoteken för varje månad ska expediera ett annat generiskt receptläkemedel än förra månaden. Alltså vill man inte ligga på stora lager.

Sammantaget ger det här problem för oss som använder receptläkemedel. Vi möts ofta av beskedet att ett visst läkemedel inte finns i lager eller är slut hos tillverkaren. Det medför en hel del krångel med flera apoteksbesök och kanske förnyad läkarkontakt.

Det behövs en samlad bild av orsakerna till bristerna och en bättre ordning vad gäller krav på lagerhållning och distribution. Innan förslag till en färdig lösning har presenterats är det för tidigt att slå fast att denna är just incitament. En (1) sådan lösning kan kanske vara krav på lagerhållning och distribution förenat med någon form av incitament.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att anse motionen besvarad.

21. Avgiften för vaccinationer

Hälsovård/ vaccinationer som rekommenderas för äldre bör vara lika ekonomiska villkor för alla pensionärer.

Förslag:

att avgiften för vaccinationer bör vara likvärdigt över hela landet.

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Norra Älvsborgsdistriktet

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 21

Ett vaccinationsprogram för äldre, innehållande förslagsvis vaccinationer mot influensa, pneumokocksjukdom (lunginflammation) och bältros, skulle med stor sannolikhet öka benägenheten hos äldre personer att vaccinera sig. Detta är viktigt av flera skäl: Det skulle ge många äldre personer bättre livskvalitet, ökad trygghet samt färre sjukdomsfall. Det skulle också innebära en betydande samhällsvinst i form av minskade kostnader för framtida vård och omsorg. Utifrån vår undersökning ser vi att många äldre är positiva till vaccinationer. Men siffrorna från Folkhälsomyndigheten visar att täckningsgraden för exempelvis influensavaccination i Sverige är låg, långt under Världshälsoorganisationens (WHO:s) målsättning. Därför måste information om möjligheten att vaccinera sig bli bättre och en övergripande plan och metodstruktur upprättas.

Ett nationellt vaccinationsprogram för äldre skulle undanröja de skillnader som idag finns gällande tillgång till, samt kostnader för, vaccinationer i de olika landstingen. Och precis som programmet för barnvaccinationer har visat, skulle det ge positiva effekter för hälsan. Ett större fokus på äldres vaccinationer skulle dessutom främja vaccinationer genom hela livet – från barndomen till ett friskare åldrande.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att bifalla motionen.

Friskvård

22. Friskvårdsbidrag för pensionärer

Under arbetslivet erbjuds många alternativ till fysiska aktiviteter som dels kan vara gratis (ofta inom kommun och landsting) och dels subventionerade genom friskvårdsbidrag. När man sen går i pension minskar inte bara inkomsten utan även möjlighet till träning/fysisk aktivitet till rimlig kostnad.

Att inte ha råd med fysisk träning innebär inte bara merkostnad för sjukvården genom fysisk passivitet med där ökade risker för skador, utan leder även till utanförskap, ensamhet och mindre social samvaro.

Förslag:

att SPF Seniorerna driver frågan att man även som pensionär ska ges möjlighet till friskvårdsbidrag för att öka rörlighet och styrka även i högre ålder. Med hänvisning till ”förslag till nya stadgar” §1 mom 3.

Friskvårdsbidraget kan förslagsvis hanteras på liknande sätt som RUT/ROT-avdrag i deklarationen mot uppvisande av kvitto.

Förslagsställare:

Lena Lidén

Distriktets yttrande:

SPF Seniorerna Värmlandsdistriktet tillstyrker motionen.

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 22

Många kommuner upplåter i dag lokaler gratis, eller till subventionerat pris, för seniorer att bedriva fysisk aktivitet. Företag och föreningar som bedriver friskvård ger rabatt på träning till seniorer och subventionerar således denna verksamhet.

Förbundsstyrelse är av uppfattningen att friskvård för seniorer är av största vikt. SPF Seniorerna kommer även fortsättningsvis verka för att ge föreningar och distrikt inom SPF Seniorerna underlag för att kunna påverka möjligheten till subventionerad fysisk aktivitet. Det är osäkert om det mest effektiva sättet att få till stånd ökad friskvård för seniorer är friskvårdsbidrag, till exempel genom ett skattetekniskt avdrag.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att avslå motionen.

Boende

23. Trygghetsboende

Likvärdig boende för äldre i hela landet. Det ska inte vara beroende vilken kommun man bor i.

Förslag:

att vi pensionärer som bor i en kommun och önskar få fler trygghetsboende bör politikerna beakta detta. KPR, kommunala pensionärsrådet, är en påtryckare och till dessa bör politiker lyssna till.

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Norra Älvsborgsdistriktet

Förbundsstyrelsen yttrande över motion 23

Förbundet har de senaste åren på olika sätt, genom föreläsningsskampanjer, workshops med mera, uppmuntrat SPF Seniorernas medlemmar i de kommunala pensionärsråden att ta initiativ och påverka föredragningslistan till rådens möten. Vad förbundsstyrelsen erfarit domineras rådsmötena ofta av ensidig information från kommunens sida och i mindre omfattning diskussion om förslag som har sitt ursprung i rådsledamöters initiativ.

Bostadsfrågan för seniorer – t.ex. ”bygg fler trygghetsbostäder” som motionären föreslår – lämpar sig utmärkt som ämne för KPR-möte. Det bör nämnas att trygghetsbostäder inte bara behöver uppföras av kommunens bostadsbolag för att få tillgång till det statliga investeringsstödet. Därför är det också viktigt att kommunen kan göra markanvisningar och kan planlägga lämpligt lokaliserad prissatt mark för trygghetsbostäder som byggs av kooperativ eller privata bostadsbolag. De på detta sätt producerade bostäderna är förbehållna hushåll där den äldsta medlemmen fyllt 65 år. Inte sällan inser kommunen att det är lönsamt att tillskjuta medel för den personal som under vissa tider ska finnas till hands i denna typ av boenden.

Trygghetsbostäder som kan erhålla statligt investeringsstöd förekommer numera i två former. Den senast tillkomna riktar sig till hushåll som har behov av daglig hemtjänst. Denna typ av bostäder, som fordrar kommunens biståndsbedömning, byggs oftast helt på kommunalt initiativ.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen ett boendepolitiskt program. Till följd av motionärens initiativ, menar styrelsen att SPF Seniorernas boendepolitiska program bör kunna utgöra en inspiration för KPR-diskussioner i boendefrågor.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att anse motionen besvarad.

Konsument, delaktighet

24. Framtidens tågresande

Med stigande ålder väljer alltefter att resa med tåg i stället för som tidigare använda bilen. Ur miljösynpunkt är detta ett bra val men oron vid tågresandet är stor hos många seniorer. Vagnens lutning vid högre hastigheter och nivåskillnader i vagnarna utan tillräckligt med stadiga handtag gör det svårt för äldre att gå till toalett och restaurang. När det nu dessutom planeras höghastighetståg ökar dessa problem. Vid vissa tågstationer är mellanrummet mellan tågagn och perrong för långt och det är svårt för äldre att ta ett så långt kliv som behövs.

Ännu värre är att ibland överstiger tågens längd perrongens och hur ska då äldre kunna/våga gå av.

Förslag:

att förbundet SPF Seniorerna prioriterar och driver frågan att seniorer ska få delta i beslutsprocessen som handlar om utformning av tågagnar så att äldre på ett tryggt och säkert sätt ska våga åka tåg i framtiden.

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Snöstorp, Inga Lindgren-Dibowski

Distriktets yttrande:

SPF Seniorerna Hallandsdistriktet insänder motionen utan eget yttrande.

Förbundsstyrelsen yttrande över motion 24

Många frågor berör och rör seniorer. Ett förbund av SPF Seniorernas storlek har möjlighet att parallellt arbeta med flera frågor. Samtidigt krävs koncentration och långsiktighet för att nå framgång med opinionsbildning och påverkan så att förändring sker i verkligheten för den enskilde senioren. Förbundet har valt att prioritera tre frågor: trygg ekonomi, trygg vård och omsorg samt tryggt boende.

SPF Seniorerna har skrivit brev och debattartikel till landets största tågoperatör SJ om tillgängligheten på dagens och morgondagens tåg. Vid en uppvaktning av SJ:s vd i december 2018 bestämdes att seniorer ska inbjudas att medverka med representanter i företagets brukarråd, samt att hålla kontinuerliga samtal för att seniorers perspektiv ska beaktas. Förbundet bör fortsätta att bevaka frågan och säkerställa att seniorers synpunkter tas tillvara vid upphandling och utformning av kollektiv trafik.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att bifalla motionen.

25. Kommunikationer, fria resor

Äldre bör ha avgiftsfri tillgång med resor på buss alternativ tåg inom kommunen alternativ inom regionen.

Förslag:

att fria resor över 75 år bör vara likvärdigt över hela landet.

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Norra Älvsborgsdistriktet

Förbundsstyrelsen yttrande över motion 25

Kollektivtrafik har stor betydelse för seniorers möjlighet till mobilitet och kan bidra till att bryta ofrivillig ensamhet.

Andemeningen och ambitionen i motionen är lovvärd. Samma biljettsystem och prisnivåer i kollektivtrafik över hela landet förenklar och underlättar för resande, oavsett ålder. Avgiftsfrihet för seniorer skulle troligen innebära att fler seniorer nyttjar kollektivtrafik. Inte minst viktigt är det för alla de seniorer som har en pressad ekonomisk situation.

Samtidigt är persontransporter med kollektivtrafik en kommunal angelägenhet, så likvärdighet över landet är svår att uppnå utan att staten griper in.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att avslå motionen och

att kommuner och regioner bör erbjuda pensionärer fri kollektivtrafik.

26. Bakgrundsljud i teve

Många seniorer upplever omotiverat bakgrundsljud som störande i samband med talad information i dokumentärer och intervjuer då berättelsen är väsentligast. När budskapet drunknar i musik eller ljudkulisser förväntas vi välja text-tv men det begränsar bilden och fungerar bara vid digital mottagning. Det går bevisligen att producera tv-inslag med budskap som inte drunknar i musik eller oväsen och Aktuellt, Rapport och Agenda är goda exempel på det så varför saboteras budskapen i dokumentära program?

Förslag:

att förbundsstyrelsen kraftfullt verkar för att landets seniorer ostört kan tillgodogöra sig den viktiga informationen i dokumentärer och intervjuer som sänds i de olika tv-kanalerna.

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Strömstararna i Mölndal

Distriktets yttrande:

Bohusdistriktet instämmer i att bakgrundsljud kan vara störande för vissa mottagare. Det skulle emellertid vara olämpligt att ta bort musik, naturljud med mera eftersom det skulle försämra dokumentärens innehåll och budskap.

Förbundsstyrelsen yttrande över motion 26

Tevesändningars tillgänglighet påverkas av flera saker. När det gäller ljud spelar olika faktorer in, som till exempel hur tal och annat ljud blandas. Hur den sammanlagda ljudbilden uppfattas är subjektivt och varierar alltså från person till person. Avgörande är att talet ska vara hörbart.

Frågan om störande bakgrundsljud har uppmärksamats av SPF Seniorerna, bland annat i löpande dialog, uppvaktningar och studiebesök med tv-bolag. Förbundet ska fortsätta att aktivt

arbeta med frågan och dialogen med tv-bolagen fortsätta så att de förstår att frågan är en pågående angelägenhet för seniorer.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att anse motionen besvarad.

27. Det digitala samhället

Enligt en förstudie genomförd i Jönköpings län 2018* är det ca 1,1 miljoner av Sveriges invånare som sällan eller aldrig använder sig av internet. Då är man inte en del av det digitala samhället. En stor andel av de som står utanför är pensionärer.

Digitalisering är avsedd för och kan bidra till ökad effektivitet och inflytande och även till ett mer hållbart samhälle. Frågan om digitalisering är därför såväl en nationell som en regional och kommunal angelägenhet.

Åtgärdsplaner för att främja användning av IT innehåller ofta tekniska framsteg såsom utbyggd infrastruktur, teknisk utveckling och utbildningsinsatser. Det behövs men det räcker inte.

Det stöd som krävs när behov uppstår ges ofta av en nära anhörig. Många behöver dock hjälp av utomstående. Den som behöver hjälp men saknar anhörig vänder sig nu till den som finns närmast vilket är olika aktörer inom offentlig och ideell sektor. Det kan vara hemtjänstpersonal, bibliotekarier med flera. Dessa möter då frågeställningar av varierande art. Vilket ansvar har den som hjälper och vad kan den som tar emot hjälp riskera?

- Hur mycket stöd bör ges?
- Vad händer om hjälpen blir fel?
- Hur hanterar man integritetsproblem?
- Säkerhet?
- Vart kan man hänvisa vidare?

Den som behöver stöd bör naturligtvis få det men den som ger stödet ska ha rätt förutsättningar. Ansvaret för att stöd ges bör genomsyra olika delar av samhällsplaneringen.

* ”Datasamhället är ett jäsra bök”, 2019, Region Jönköpings län och Jönköpings kommun.

Förslag:

att SPF Seniorerna ska arbeta för att man på nationell, regional och kommunal nivå skapar strategier för att det digitala samhället blir ett samhälle där alla har en verklig möjlighet att vara delaktiga och där den enskildes integritet och säkerhet beaktas.

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Jönköpingsdistriktet

Förbundsstyrelsen yttrande över motion 27

Samhället blir allt mer digitalt, och det blir också de allra flesta invånarna. Men det finns de som inte kan eller vill vara digitala. Även de har rätt att vara en del av samhället och kunna ta del av det på lika villkor med andra invånare.

2019 tog SPF Seniorerna fram rapporten *Digitalisering handlar om människor*. Rapporten avslutas med nio konkreta förslag för att öka den digitala inkluderingen. Internetstiftelsens statistik visar

att 2019 använde drygt 9 av 10 (93 %) av personer över 66 år internet. För personer över 75 år använde närmare 7 av 10 (69 %) internet. Sammantaget låg internetanvändningen i gruppen 66+ år på 84 procent. Förbundet följer hur digitaliseringen och användningen av internet utvecklas.

Staten och de flesta kommuner och regioner har strategier eller policyer för digitalisering. Det är viktigt att alla kommuner och regioner har det och att dessa styrdokument tar hänsyn till de som står utanför det digitala samhället.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta
att bifalla motionen.

28. Parkeringsregler

I flera kommuner har nya parkeringsregler införts vid förskolor, skolor, äldreboenden, friluftsoch idrottsanläggningar med mera.

Besökare ska följa de anvisningar som finns på skylten på parkeringsplatsen och betala avgiften via en SMS-app. P-skiva kan fortsättningsvis inte användas.

Effekter för besökare

De nya reglerna innebär krav på att alla, som vill parkera vid friluftsområden, idrotts/motionslokaler och kommunens förvaltningar, ska ha en telefon som kan hantera SMS-appen ifråga, ha mobilt bankid installerat och klara av att hantera detta på ett tillräckligt bra sätt. För en majoritet är detta inget problem men för en minoritet innebär det ett stort och för vissa ett avgörande hinder att promenera i av kommunen anlagda motionsspår, delta i sociala sammanhang, besöka bibliotek och kommunala servicecenter. Denna minoritet består av de som inte klarar av att hantera komplex teknik av något skäl. Skälet kan vara att de inte äger relevanta tekniska hjälpmedel eller att hanteringen är för svår eller abstrakt.

Eftersom en stor del av denna minoritet är äldre personer är detta en mycket viktig fråga för pensionärsorganisationerna. Vi ser ytterst allvarligt på den diskriminering de nya reglerna ger som resultat för en del av våra medlemmar.

I beskrivningen av kommunernas värdegrund utlovas oftast *Omtanke i betydelsen att bry sig om människor, besökare, företagarna och natur* och vikten av *att bemöta varandra och våra invånare på ett jämlikt och likvärdigt sätt*.

Tillsynsmyndighet för diskrimineringsfrågor är DO och på myndighetens webbplats definieras direkt diskriminering som missgynnande av person genom tillämpning av bestämmelse, kriterium eller förfaringssätt som framstår som neutralt men som kan komma att missgynna personer med viss funktionsnedsättning. Uppenbart är att de nya parkeringsreglerna är en form av åldersdiskriminering eftersom en majoritet av de som har svårigheter att hantera digitala hjälpmedel återfinns i denna grupp.

Myndigheten för delaktighet, MFD, ansvarar bland annat för genomförande av landets funktionshinderspolitik. Syftet med denna är full delaktighet för alla, oavsett funktionsförmåga inom alla områden i samhället. Myndigheten skriver på sin webbplats att det som avgör möjligheten till delaktighet är tillgängligheten i samhället och de förutsättningar som skapats för individen. Meningen med det nationella målet för funktionshinderspolitiken är att delaktigheten ska öka.

Lagen om tillgänglighet till digital offentlig service (2018:1937) innehåller bestämmelser som innebär att tjänster och information som en offentlig aktör tillhandahåller genom en webbplats eller mobil applikation ska vara tillgänglig.

En ytterligare reglering är tillgänglighetsdirektivet - ett EU-direktiv som även sträcker sig utanför offentlig sektor och behandlar bland annat bankomater, biljett- och incheckningsautomater.

SKL skriver i sitt positionspapper Civilsamhället som utvecklingskraft att för att lösa dagens och framtida samhällsutmaningar ökar behovet av närmare samverkan mellan kommuner och landsting/regioner och det civila samhället. Ett gott samspel mellan offentlig sektor och civilsamhället är centralt för en god samhällsutveckling

Förutom att detta är en form av åldersdiskriminering så är kommunernas agerande i strid med likställighetsprincipen, som säger att kommunmedlemmarna ska vara likställda gentemot kommunen när det kommer till såväl rättigheter samt skyldigheter och en kommunmedlem får inte gynnas eller missgynnas i förhållande till någon annan kommunmedlem ----- vilket sker i detta fall.

Förslag:

att kommunerna omgående kompletterar alla parkeringsplatser med en möjlighet att parkera på ett enklare sätt och utan krav på användning av SMS-baserade mobilappar. Detta kan ske medelst P-skiva, vanlig parkeringsautomat med en enkel instruktion.

Förslagsställare:

Berit Westergren, Huddinge

Distriktets yttrande:

Även om andelen äldre, som inte har tillgång till smarta mobiltelefoner och därmed saknar möjlighet att ladda ner olika appar, successivt minskar, anser Stockholmsdistriktet att kommunernas parkeringsplatser ska kompletteras med p-skivor och vanliga betalningsautomater.

Stockholmsdistriktet föreslår kongressen besluta att bifalla motionen.

Förbundsstyrelsen yttrande över motion 28

Alla ska kunna parkera. Det är orimligt att tillgången till en smart mobiltelefon, eller andra digitala lösningar, ska avgöra huruvida man kan parkera. Alla har inte råd med en smart mobiltelefon eller tillgång till en dator för betalning i efterhand. Det finns de som inte kan eller vill hantera en smart mobiltelefon. Den enskilde bör erbjudas alternativ till att betala parkeringsavgifter med smart mobiltelefon.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att bifalla motionen.

Självvalt livsslut/dödshjälp

29. Rätten till en värdig död

I Sverige är det förbjudet med dödshjälp, men enligt Inoz är endast 12 % emot aktiv dödshjälp. I Europa finns ett flertal länder där man kan få hjälp Nederländerna, Luxemburg, Schweiz, samt vissa stater i USA där man kan få hjälp att avsluta livet. Det vanligaste argumentet är att människolika värden. Vi har tittat på hur det är utformat i Oregano, USA som tillåter dödshjälp i följande fall

- Patienten är över 18 år.
 - Patienten är psykisk frisk och befinner sig i slutskede av en sjukdom som väntas leda till döden inom ett halvår.
 - Patienten har minst 2 gånger med minst 15 dagars mellanrum önskat om att avsluta livet.
 - Patienten har uttryckt skriftligt.
 - När patienten har blivit utredd av läkare som är eniga om att patienten uppfyller ovanstående krav, skrivs sömntabletter ut som man själv bestämmer när och om man vill ta dessa.
- Modellen som man har i Oregano, kan i delar ligga till grund för utformning även i Sverige. Om man blir svårt sjuk i en obotlig sjukdom med svåra smärtor som följd bör man ha rätten att själv få bestämma över livets slut.

Förslag:

att SPF Seniorerna arbetar för rätten till en värdig död.
att SPF Seniorerna driver frågan i berörda instanser

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Herrevad, Västmanland

Distriktets yttrande:

SPF Seniorerna Västmanland tillstyrker motionen enligt beslut i styrelsen 2019-12-09

30. Frivillig dödshjälp

Den palliativa vården i Sverige i livets slutskede fungerar mycket bra men klarar inte allt. Många människor med dödliga sjukdomar såsom cancer och ALS har oerhört svåra plågor. Många enkätundersökningar i landet tyder på att så många som 70-80 % av de tillfrågade vill ha en lagstiftning om frivillig dödshjälp. Vi menar att det i grunden handlar om respekt för individens självbestämmande och integritet, ingen annan ska få bestämma över oss i livets slutskede. Frivillig dödshjälp, menar vi, innebär inte att man förkortar livet utan snarare att man förkortar dödsprocessen.

Förslag:

att SPF Seniorerna med kraft verkar för att Sveriges riksdag tillsätter en utredning om frivillig dödshjälp enligt den s.k. Oregonmodellen.

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Handens styrelse

Distriktets yttrande:

Debatten om frivillig dödshjälp aktualiseras från tid till annan, utredningar görs men man kommer inte fram till något godkännande. Parallellt med detta sker framsteg både inom sjukvården t ex med behandlingar och smärtlindring och den palliativa vården utvecklas. Sjukvårdspersonalens etiska och moraliska dilemma om att deras uppgift är att rädda liv, inte ta liv diskuteras. Det finns många djup och stor komplexitet i frågan. Inte minst tanken att gamla och svårt sjuka ska önska sluta sitt liv på grund av att de inte vill vara en belastning för sina anhöriga. Även SPF Seniorerna har fått motioner om dödshjälp till tidigare kongresser. Några konkreta resultat t ex med lagstiftning har kommit till stånd. SPF Seniorerna i Handen önskar att förbundet med kraft verkar för att Sveriges riksdag tillsätter en utredning om frivillig döds-hjälp enligt den så kallade Oregonmodellen med assisterat dödande för människor, som förväntas avlida av sjukdom inom sex månader. Denna modell är inte heller okontroversiell. Holländsk lagstiftning utgår i stället från lidandet, som vissa sjukdomar leder till exempelvis ALS, MS och Alzheimer. En stor skillnad mellan dessa är att Oregonmodellen är en rättighet att få ett dödligt preparat utskrivet och personen avgör själv när och om det är dags. Man intar dosen själv, utan läkares eller sjukvårdens medverkan, dvs i princip ett självmord. En förutsättning för att få tillgång till preparatet i Oregon är att man är psykiskt frisk. Är en person t ex med framskriden Alzheimer det? I Holland avgör en läkare, när lidandet är outhärdligt och tillsammans med patienten avgörs när det är dags. Det finns många svåra frågor att fundera kring och det finns flera modeller att diskutera kring.

SPF Seniorerna Stockholmsdistriktet föreslår kongressen besluta:
att verka för att en statlig parlamentarisk utredning om dödshjälp tillsätts.
att motionen därmed anses besvarad.

Förbundsstyrelsen yttrande över motion 29 och 30

SPF Seniorerna står för den enskildes rätt till självbestämmande genom hela livet. Det vore enkelt att applicera samma synsätt på kravet om individuell rätt till självvalt livsslut. Men frågan om ett värdigt livsslut är svår och väcker många frågor; Hur definieras ”värdigt livsslut” och vem gör definitionen? Vad sker med läkarkårens etiska regler om dess medlemmar samtidigt assisterar ett självmord, och skulle det påverka allmänhetens förtroende för läkarkåren och sjukvården?

För att klargöra dessa och andra frågor, samt för att ha ett fullgott beslutsunderlag så att Sverige kan ta ställning till om frivillig dödshjälp ska tillåtas, krävs en gedigen utredning. Med tanke på frågans art bör denna utredning var parlamentariskt sammansatt och få god tid på sig att sätta sig in i frågeställningarna, och ta hänsyn till allmänhetens inställning i frågan.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att avslå motion 29 och 30, samt
att verka för att en statlig parlamentarisk utredning om frivillig dödshjälp tillsätts.

Miljö och klimat

31. Åtgärder mot klimatförsämringen

För oss pensionärer är det viktigt att våra barnbarn och deras efterkommande har en bra värld att leva i. Enligt FN får den temperaturhöjning som pågår inte överstiga 2 grader om detta mål ska klaras. Precis som många andra offentliga aktörer bör SPF Seniorerna dra sitt strå till stacken för att våra efterkommande ska få ett bra liv.

Eftersom alla politiska partier som är representerade i riksdagen arbetar för att klara ”max 2 grader temperaturhöjning” bör detta inte vara en politiskt kontroversiell fråga. För miljö- och klimatmedvetna pensionärer kommer ett godkännande av detta förslag att medföra lite mindre oro och ångest. Lite mer tillfredsställelse i tillvaron.

Förslag:

1. att förbundet uttalar stöd för åtgärder mot klimatförsämringen, samt
2. att rekommendera föreningar och distrikt att göra detsamma.

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Jönköpingsdistriktet

32. Hållbarhetspolicy

En hållbar utveckling är en utveckling som tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov”. I regeringsformen Kap1, §2 sägs att: "Det allmänna ska främja en hållbar utveckling som leder till en god miljö för nuvarande och kommande generationer".

Sverige har accepterat de 17 globala målen från FN för hållbar utveckling. Bland dem finns några som kan framhållas som särskilt aktuella, det är till exempel att bekämpa klimatförändringen, att uppnå och bibehålla hälsa och välbefinnande och att skapa hållbara städer och samhällen. För att nå målen behöver hela samhället engageras, och därmed även SPF Seniorerna på alla nivåer.

I förbundets generella policy sägs att våra prioriterade frågor är äldres ekonomi, hälsa och omsorg, boende och rätt att arbeta. I SPF Seniorernas arbete är livskvalitet ett viktigt ledord.

Förbundsstyrelsen har redan 2015-05-27 antagit en miljöpolicy som säger att SPF Seniorerna ska prioritera och aktivt bidra till en långsiktigt hållbar utveckling. Miljöpolicyen innehåller sex punkter i linje med principerna för hållbar utveckling.

De negativa konsekvenserna av klimatförändringarna är nu uppenbara, och om vi inte ändrar vår livsstil drastiskt så kan de orsaka stora störningar för både samhället och miljön vilket självklart också drabbar medlemmarna i SPF Seniorerna. Därför bör det vara av centralt intresse för SPF Seniorerna att verka för hållbarhet i all verksamhet.

Förslag:

1. att SPF Seniorernas miljöpolicy upphöjs till hållbarhetspolicy och ses över och efterlevs,
2. att medvetenhet och kunskap om hållbar utveckling hos våra medlemmar ökas,
3. att SPF Seniorerna uppmuntrar till mindre klimatpåfrestande resor,

4. att vikten av hållbar utveckling framhålls i kontakter med myndigheter, företag och organisationer,
5. att hållbar utveckling tillämpas i den praktiska verksamheten, samt
6. att hållbarhetspolicyn tillämpas och underhålls på alla nivåer inom SPF Seniorerna.

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Vendelsö-Brandbergen

Distriktets yttrande:

Stockholmsdistriktet delar motionärens förslag om att FN:s 17 globala mål för en hållbar utveckling bör genomsyra SPF Seniorernas verksamhet. Det innebär att förbundet bör se över den miljöpolicy som i dag gäller och anpassa och utveckla den i enlighet med de globala målen och som därmed vidgas till att utgöra organisationens hållbarhetspolicy. Distriktet vill särskilt lyfta fram begreppet social hållbarhet, som inkluderar flera av de globala målen med fokus på god hälsa och välbefinnande, jämlikhet och jämställdhet.

Stockholmsdistriktet föreslår kongressen:

att besluta i enlighet med de förslag som framförs i motionen.

Förbundsstyrelsen yttrande över motion 31 och 32

Klimatförändringarna påverkar oss alla och de kommer att innebära stora förändringar för allt levande. Ingen enskild, företag eller organisation kan passera obemärkt igenom den fundamentala förändring som nu pågår. Vi kommer därför att behöva förändra vårt sätt att leva, oavsett om vi vill det eller inte, och oberoende av vilken ålder vi har.

I den förändringsprocess som nu inletts är seniorer en nyckelgrupp. Vi har genom våra livserfarenheter upplevt stora förändringar. Världen i dag ser inte ut som den gjorde när vi var barn. På många sätt levde vi mer i samklang med naturen och mer hållbart än i dag. Detta betyder sammantaget att vi vet att det går att leva på ett annat sätt än vi gör just nu.

SPF Seniorerna har skäl att skärpa sin hållning i denna överlevnadsfråga. Även vi ska stå för hållbar utveckling, i dess alla dimensioner: det sociala, miljön och ekonomin. De globala målen som båda motionärerna hänvisar till innefattar alla dessa dimensioner.

Enskildas medvetenhet och kunskap är en förutsättning för att vår organisation ska kunna arbeta för en hållbar utveckling. Samtidigt är det en individuell process och inget som en kongress har möjlighet att styra över.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att bifalla motion 31, 32:1 och 32:3-6

att avslå motion 32:2

Pensionärsråd

33. Kommunala pensionärsrådet

Idag betraktas KPR som en kommunal ”frivillig verksamhet” som på godtyckliga grunder kan tas bort.

Förslag:

1. att KPR ska lagstiftas att finnas i samtliga av landets kommuner, och
2. att KPR ska organiseras direkt under kommunstyrelsen

Förslagsställare:

Per-Ola Ålstam, SPF Seniorerna Västervik

Distriktets yttrande:

SPF Seniorerna Kalmar läns distriktsstyrelse har beslutat att tillstyrka motionen.

34. KPR bör finnas i varje kommun

Äldre personer som på grund av ohälsa inte kan höja sin röst och göra sig gällande i sin situation behöver en organisation som med samlad kraft och tyngd kan lyfta upp aktuella äldre frågor. Idag är äldre lågt representerade i politiska organisationer speciellt i riksdagen i förhållande till andel pensionärer i landet. Äldre frågor tillhör en stor intressegrupp. Endast äldre vet vad som är bäst i sin livssituation.

Förslag:

1. att alla kommuner har KPR kommunala äldreråd,
2. att kommunens samtliga pensionärsorganisationer ska ingå i KPR, och
3. att politiker för KPR beaktar och för vidare frågor till sin respektive politiska hemvist.

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Norra Älvsborgsdistriktet

35. Lag om pensionärsråd

Vi har tagit del av förbundets/förbundskansliets utskick i samma ärende, men i dag är kommunala pensionärsråd inte lagstadgade. Innebärande att kommuner och landsting/regioner inte är skyldiga att medverka till ett kommunalt pensionärsråd, KPR, eller ett landstingets pensionärsråd, LPR, vilket har medfört att vissa kommuner/landsting har eller tänker avskaffa KPR /LPR.

Ålderspensionärerna utgör idag ca 27 procent av den röstberättigade befolkningen. Det är mycket få äldre personer, som representerar oss i riksdag, kommun och landsting/region. De politiska partierna sätter inte upp äldre personer på valbar plats på valsedlarna, vilket medför att den äldre befolkningen har mycket små – inga alls – möjligheter att påverka samhället.

Lagstiftat KPR och LPR har tidigare påtalats, men utan resultat. I besparingstider är risken att KPR och LPR sparas bort om det inte lagstadgas.

Förslag:

att förbundet verkar för att riksdagen lagstadgar KPR och LPR i kommuner och landsting/regioner.

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Skånedistriktet

36. KPR

Eftersom kommunala pensionärsråd inte är en lagstadgad verksamhet har de, i den mån de överhuvudtaget finns, ingen hög status i kommunerna. Råden är enligt vår mening en viktig länk mellan äldre och kommunens företrädare. Våra erfarenheter kommer väl till pass exempelvis vid nybyggnationer av boenden

Förslag:

1. att förbundet arbetar för att de kommunala pensionärsråden blir lagstadgad kommunal verksamhet, och
2. att det arbetas fram ett dokument, ett reglemente som ska ligga till grund för pensionärsrådets arbete med möjlighet att tillfoga delar av lokalt intresse.

Förslagsställare:

Lillemor Arvidsson, Stenungsbygden

Distriktets yttrande:

Bohusdistriktet stödjer förbundets fortsatta arbete att tillsammans med övriga pensionärsorganisationer arbeta för att pensionärsråd ska vara en obligatorisk verksamhet.

I den del som handlar om att ett gemensamt reglemente ska arbetas fram, strider det mot det kommunala självstyret där lokala förutsättningar ska råda och kommuninvånarna ska vara nära besluten.

Förbundsstyrelsen yttrande över motion 33, 34, 35 och 36

I dag är pensionärsråden ett viktigt forum för insyn och delaktighet. Där de fungerar väl kan de till och med bidra till förbättring och utveckling. Men det är upp till varje kommun och region att själv avgöra om rådet ska inrättas. Pensionärsråd borde istället vara obligatoriskt och de skulle få komma in tidigt i beslutsprocesser. Så är det sedan flera år i våra grannländer Finland, Norge och Danmark. Vi vill att det blir verklighet även i Sverige.

Ett standardreglemente bör utformas för att säkerställa likvärdighet över landet. Sveriges Kommuner och Regioner, SKR, är bäst lämpad att ta fram ett sådant rekommenderat reglemente.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att bifalla motion 33, 34, 35 och 36,

att Sveriges Kommuner och Regioner, SKR, tar fram ett reglemente för pensionärsråd.

Förbundsinternt

37. Kostnader på grund av namnändring

Vår förening SPF Seniorerna S:t Olof Norrköping kommer oförskyllt att drabbas av en kostnad på 8 500 kronor i ansökningsavgift för permutation hos Kammarkollegiet. Detta med anledning av den namnändring som kongressen 2014 beslutade om och som gäller från och med den 1 januari 2015.

Vår förening förvaltar en stiftelse, som ska bidra till att främja och befästa social samverkan och samhörighet mellan medlemmarna i Sveriges Folkpensionärers Riksförbund SFRF:s avdelning 505 S:t Olof Norrköping. Länsstyrelsen i Östergötlands län anser att ”en ändring av föreningens namn innebär att stiftelsen inte kan följa sitt ändamål.” Länsstyrelsen konstaterar att en ändring av föreningens namn i stiftelsens ändamål inte är tillåtet utan Kammarkollegiets tillstånd.

Länsstyrelsen har därför uppmanat oss ansöka om permutation hos Kammarkollegiet.

Vi förmodar att det är fler föreningar inom förbundet som också förvaltar någon form av stiftelse och som kan komma att drabbas av liknande kostnader framöver. Beslutet bör således omfatta även föreningar, som kan drabbas av framtida kostnader på grund av genomförd namnändring.

Förslag:

att förbundet förpliktas att betala kostnader, som uppkommit och som kan uppkomma i framtiden på grund av genomförd namnändring.

Förslagsställare:

SPF Seniorerna S:t Olof Norrköping

Distriktets yttrande:

Distriktsstyrelsen tillstyrker motionen. Vi anser att man vid dylika beslut där en enskild förening inte kan påverka ska förbundet utreda eventuella ekonomiska följder för en enskild förening.

Förbundsstyrelsen yttrande över motion 37

Motionären tar upp en viktig principiell fråga, som är större än den som motionärerna tar upp; Ska förbundet stå för kostnaderna till följd av kongressens beslut? I föreningens fall handlar det om namnet som står en stiftelse som föreningen förvaltar men flera av kongressens beslut får ekonomiska konsekvenser för föreningarna och distrikten.

I den fråga som har motionerats om, namnändringen, fick beslutet till följd att föreningar och distrikt fick kostnader för byte av skyltar, nytt brevpapper och kuvert, nya namnskyltar, byte av profilmaterial och så vidare. Om enbart förbundet ska stå för samtliga kostnader som uppstår i samband med kongressens beslut kommer kongressens möjligheter att fatta övergripande beslut för organisationen att begränsas. Det är av vikt att kongressen är fri att fatta de beslut kongressen anser vara i hela förbundets intresse men att det sker med vetskap om att dessa beslut kan leda till kostnader för föreningarna och distrikten.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att avslå motionen.

38. Tydligare logotyp

Nuvarande logotyp är alldeles för osynlig vilket gör att SPF Seniorerna är relativt okänt ute bland allmänheten. Jämför med PRO där bokstäverna framgår tydligt.

Förslag:

att snarast genomföra ett arbete med att tydliggöra SPF i logotypen.

Förslagsställare:

Kerstin Erlandsson

Distriktets yttrande:

SPF Seniorerna Värmlandsdistriktet tillstyrker motionen.

Förbundsstyrelsen yttrande över motion 38

Motionären föreslår att förbundets logotyp justeras så att SPF framgår tydligare med målet att göra SPF Seniorerna mer känt.

Förbundets namn är sedan kongressen 2014 SPF Seniorerna. Förbundets logotyp togs fram därefter. Flera förslag togs fram av förbundskansliet och förbundsstyrelsen valde ut två av dessa som distriktsordförande röstade om vid en konferens med distriktens ordförande. Förbundsstyrelsen beslutade därefter att det förslag som fick flest röster skulle bli förbundets nya logotyp.

Logotyp är endast en av de delar som gör ett varumärke, eller i vårt fall en organisation, känt bland allmänheten. Synlighet i media och vänner, familj, kollegor är de två främsta kontaktytor som gett allmänheten kännedom om SPF Seniorerna enligt Kantar Sifos undersökning Anseendeindex 2019. Detsamma gäller för PRO. Andra viktiga kanaler är direktkontakt, e-post, telefonsamtal samt hemsida, broschyr och medlemstidning.

En ny logotyp kan inte per automatik enskilt antas bidra till en ökad kännedom. Detta arbete behöver ske i flera kanaler och på bred front – förbund, distrikt och föreningar måste alla sträva efter en ökad kännedom. En eventuell justering av befintlig logotyp bör ske med försiktighet, dels för att inte omkullkasta det implementeringsarbete som gjorts på alla nivåer, dels för att ett byte till ny logotyp tar resurser i anspråk, såväl tid som pengar.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att avslå motionen.

39. Satsning för att göra SPF Seniorerna mera känt

På lägsta nivå, det vill säga ute i föreningarna, upplever vi att vår organisation, SPF Seniorerna, är i det närmaste helt okänd bland folk i allmänhet. Detta till skillnad mot PRO som alla verkar känna till. Föreningarna utgör SPF Seniorernas ryggrad och medlemsantalet är avgörande för förbundets tyngd i debatten. Nämda faktum innebär betydande svårigheter då det gäller medlemsrekryteringen. Medlemsvärningen skulle underlättas betydligt om vårt förbund vore känt hos flertalet tänkbara värvningsobjekt.

Förslag:

att förbundsstyrelsen uppdras att under den kommande kongressperioden prioritera en kraftfull satsning i syfte att göra SPF Seniorerna allmänt känt bland vår befolkning.

Förslagsställare:

Rolf Lundberg

Distriktets yttrande:

SPF Seniorerna Värmlandsdistriktet tillstyrker denna mycket viktiga motion.

Förbundsstyrelsen yttrande över motion 39

Förbundsstyrelsen delar motionären åsikt om vikten av att göra SPF Seniorerna mer kända bland allmänheten. Cirka 89 procent av befolkningen över 60 år känner till SPF Seniorerna till namnet medan den yngre befolkningen har sämre kunskap om oss (Kantar Sifos Anseendeindex).

Synlighet i media och vänner, familj, kollegor är de två främsta kontaktytor som gett allmänheten kännedom om SPF Seniorerna. Såväl medlemmar som alla förbundets organisationsled – föreningar, distrikt och förbund – har alltså möjlighet att bidra till ökad kännedom. Insatser från var och en av oss kommer att göra SPF Seniorerna mer känt. Sedan 2019 arbetar förbundet aktivt med en kännedomskampanj för att sprida kunskap om vår organisation. Arbetet kommer att fortsätta efter kongressen och är ett av förbundets prioriterade områden.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att bifalla motionen.

40. Gemensam paraplyindelning

Sveriges pensionärer har uppnått relativt begränsade framgångar visavi riksdag och regering trots vår stora andel av väljarkåren. Det optimala vore om en enda organisation företrädde våra intressen. Att komma dithän torde förutsätta uppbyggandet av ett rejält förtroendekapital och en stegvis process. Ett första steg skulle kunna vara bildandet av en gemensam förhandlingsorganisation bestående av företrädare för de olika pensionärsorganisationerna.

Förslag:

att förbundsstyrelsen uppdras att ta initiativ till diskussioner med övriga rikstäckande pensionärsorganisationer om inrättandet av en gemensam förhandlingsorganisation för överläggningar med staten i alla för vår intressegrupp angelägna frågor.

Förslagsställare:

Rolf Lundberg

Distriktets yttrande:

SPF Seniorerna Värmlandsdistriktet tillstyrker motionen.

Förbundsstyrelsen yttrande över motion 40

Motionären föreslår att SPF Seniorerna tar initiativ till en gemensam förhandlingsorganisation för de rikstäckande seniororganisationerna.

Idag träffas SPF Seniorerna, PRO, SKPF Pensionärerna och RPG regelbundet för överläggningar i olika konstellationer. Förbundsordförandena har regelbundna möten och det har även kanslicheferna. Ansvar för att samordna organisationerna och kalla till möten roterar mellan de fyra. I år är det SKPF Pensionärerna som har uppdraget.

Inför varje möte med regeringens pensionärskommitté träffas organisationernas representanter i kommittén för att gemensamt förbereda sitt ägande och påverka dagordningen. Gruppen träffas däremellan vid behov.

Utöver denna grupp träffas ledande tjänstemän och sakkunniga vid behov för överläggningar i sakfrågor och för att författa gemensamma remissvar, debattartiklar, med mera.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att anse motionen besvarad.

41. Ändamålsenlig distriktsindelning

En stark röst för seniorerna och en organisation i tiden är två av SPF Seniorernas fyra mål. Hälso- och sjukvård är i detta sammanhang en prioriterad fråga. Avgörande för möjligheter att föra fram synpunkter, förslag och att diskutera hälso- och sjukvårdsfrågor är kunskap om och närheten till de regionala och delregionala politikerna. Regionernas olika pensionärsråd är de absolut bästa mötesplatserna för ömsesidig information, påverkan och dialog med beslutsfattarna.

Inför 2018 års val minskades valkretsarna till 29 i Sverige. I många fall stämmer valkretsarna med regionernas (f.d. landstingens) indelning. I större regioner finns flera valkretsar.

Sjukvårdshuvudmännen har valt att anpassa sina administrativa gränser till den nya indelningen.

Förslag:

att förbundet genomför en organisationsöversyn i syfte att kartlägga och anpassa distriktsindelningen till landets administrativa och beslutsfässiga indelning.

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Bohusdistriktet

Förbundsstyrelsen yttrande över motion 41

Förbundsstyrelsen delar motionärernas åsikt att det behövs en organisationsöversyn och hänvisar till sitt förslag till Mål och strategier 2021–2023.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att anse motionen besvarad.

42. Medlemskort

SPF Seniorernas lösning för hantering av medlemskort kan förbättras avsevärt, dessutom missar många medlemmar att medlemskort sitter i Senioren.

Medlemmar som inte lämnat e-postadress kan få medlemskort med post, lämpligen tillsammans med faktura på medlemsavgift.

De medlemmar som betalar med E-faktura har säkert e-postadress.

Förslag:

att medlemskort sänds via e-post till alla som lämnat e-postadress,

att medlemskort kan skickas med post till medlemmar som inte lämnat e-postadress.

Förslagsställare:

Lillemor Arvidsson, SPF Seniorerna Stenungsundsbygden

Distriktets yttrande:

Distributionen via Senioren bör kvarstå på grund av att medlemskortet är plastbehandlat.

Seniorens omslag bör tydligt ange att tidningen innehåller medlemskort.

Förbundsstyrelsen yttrande över motion 42

Motionären föreslår att medlemskort i första hand ska sändas ut via e-post och i andra hand tillsammans med avi för medlemsavgift till de som inte har e-postadress.

Att skicka ut medlemskort via e-post skulle innebära att det når fram till drygt 100 000 av förbundets 260 000 medlemmar. Över 60 procent av medlemmarna skulle behöva få sitt medlemskort skickat till sig på annat sätt. Att få medlemskortet via e-post ställer krav på att medlemmen själv ska ha tillgång till skrivare och tjockare papper.

Förbundskansliet har undersökt olika lösningar för att distribuera medlemskort, inklusive att bifoga det med avin. Samtliga alternativ är avsevärt dyrare än den rutin som används idag. Ett medlemskort som distribueras med avin skulle heller inte nå fram till medlemmar i de föreningar som valt att stå kvar med lokal uppbörd då dessa medlemmar får sin avi direkt från föreningen.

Genom att distribuera medlemskortet med Senioren säkerställer vi att det når fram till alla medlemmar på ett kostnadseffektivt sätt. Vi informerar på olika sätt att medlemskortet kommer i Senioren nr 2; i föregående nummer, i nyhetsbrev och på intranätet. I det aktuella numret finns information på omslaget att medlemskortet finns i tidningen.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att avslå motionen.

Medlemsavgifter

43. Medlemsavgifter

Dagens del av våra medlemsavgifter som går till vår riks- och distriktsorganisation har vuxit till en helt felaktig storlek. Hela 67 procent av medlemsavgiften överföres enligt ovan. Att driva en föreningsverksamhet på bara 33 procent av avgiften våra medlemmar betalar i årsavgift är i stort sett omöjligt med de ambitioner vi har att aktivera medlemmarna. Att höja medlemsavgifterna är inte ett alternativ då vi vet att vi kommer att förlora medlemmar.

Förslag:

att riks- och distriktsorganisationerna gör en djuplodande kostnadsanalys där målinriktningen ska vara att minska den del som idag tas från våra medlemsavgifter med 15-20 procent.

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Rudbeckius

Distriktets yttrande:

SPF Seniorerna Västmanland tillstyrker motionen.

44. Nedskärning av förbundets utgifter, redovisning av medlemsavgifter

SPF Seniorerna baserar sig på medlemmar anslutna till självständiga föreningar med egna organisationsnummer. Föreningarna organiseras i distrikt, som i sin tur är anslutna till förbundet. Vi anser att förbundet inte åtgärdar påtalade brister. Detta gäller främst MiRiaM och EPiServer där mer resurser måste sättas in med sannolikt ökade kostnader till följd. Missförhållandena har påtalats bland annat i PWC:s rapport 22 maj 2017. Nu erfordras krafttag om vi till exempel ska kunna få nya medlemssekreterare och kassörer. Nya manualer som är enklare att läsa erfordras också.

Vid senaste förbundsstämman höjdes förbundets andel av medlemsavgifterna till 160 kronor per medlem, mycket beroende på kostnaderna för MiRiaM och övrig IT.

Vi i SPF Seniorerna Hedvig Eleonora kan konstatera att av vår medlemsavgift på 250 kronor går 64 procent (160 kronor) till förbundet, 16 procent (40 kronor) till distriktet och kvar blir 20 procent (50 kronor) till föreningen!

Vi anser att förbundets administrativa utgifter ska minskas samtidigt som medel avsätts för att göra MiRiaM och EPiServer mer användarvänliga och för att förbättra servicen mot föreningar och distrikt.

Förslag:

att hemställa hos förbundet att redovisa konsekvenserna av en tioprocentig respektive tjugoprocentig nedskärning av förbundets utgifter inom rambudgeten för 2018-2020, samt att vidare bör aviseringen av medlemsavgifter redovisa fördelningen av avgiften till förbund, distrikt och förening.

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Hedvig Eleonora

Distriktets yttrande:

Distriktsstyrelsens föreslår

att avslå yrkandet om att förbundet skall redovisa konsekvenserna av kostnadsbesparingar med 10 procent och 20 procent,

att tillstyrka förslaget om att på fakturan på medlemsavgiften redovisa hur medlemsavgiften fördelar sig på förbund, distrikt och förening samt att distriktet överlämnar beslutet till förbundet för beaktande.

45. Medlemmen i centrum

SPF Seniorerna har en tung *over head* i form av ett förbundskansli med, enligt hemsidan, 18 anställda och en förbundsstyrelse med drygt 10 ledamöter. Dessutom en redaktion (för den utomordentligt fina medlemstidningen Senioren och senioren.se) på enligt hemsidan 7 personer. Kostsamt.

Styrelse och kansli representerar den centrala administrationen inom SPF Seniorerna. Då vi i Grindslanten arbetat med remissen om nya stadgar finns det delar i det förslaget som pekar på en fortsatt centralisering. Införandet av stödmedlemmar, borttagande av att kunna bli vänmedlem med mera. Listan kan göras lång.

Det råder enligt vår styrelse en omvänd balans gällande hur medlemsavgiften fördelas. Vi vill öka den del som går till distriktet, som ger oss en lokal service, och den del som ska behållas av föreningen.

Förslag:

SPF Seniorerna Grindslanten yrkar på att i varje diskussion om verksamheterna inom SPF Seniorerna ska föreningen och medlemmen sättas i fokus framför den centrala delen i organisationen.

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Grindslanten

Distriktets yttrande:

Förbundsavgiften uppgår i dag till 160 kronor efter beslut på kongressen 2017. Upplysningsvis varierar Föreningsavgifterna år 2019 mellan 0-190 kronor och distriktsavgifterna mellan 10-60 kronor. Föreningarna har en viktig roll att fylla inte minst när det gäller social gemenskap och att lokalt påverka kommunerna via de kommunala pensionärsråden. Distriktet delar motionärens uppfattning att medlemmarna alltid ska stå i fokus när olika förslag diskuteras. Distriktet vill särskilt framhålla att detta inte bara gäller föreningarna. Det gäller även den verksamhet som bedrivs på förbunds- och distriktsnivå.

Stockholmsdistriktet föreslår kongressen besluta att motionen därmed är besvarad.

Förbundsstyrelsen yttrande över motion 43, 44 och 45

Alla tre motionerna föreslår

- att medlemsavgiften till förbundet minskas och omfördelas till distrikt och föreningar eller enbart till föreningarna och
- att konsekvenserna av en nedskärning av förbundets utgifter enligt olika alternativ och en sänkning av förbundsavgiften skall utredas.

En av motionerna föreslår även

- att det på inbetalningskortet skall framgå fördelningen av avgiften till förbund, distrikt och förening.

Årsavgiften till förbundet beslutas för kommande år av kongressen.

Alla de medel som förbundet får in i medlemsavgifter används för verksamheter som riktar sig till medlemmarna, föreningarna eller distrikten. Däri ingår bl.a. kostnader för att producera medlemstidningen Senioren, STIM-avgifter, mötesförsäkringar för medlemmarna och ansvarsförsäkringar för styrelserna samt direkta bidrag till distrikten.

Förbundet gör årligen en presentation av förbundets budget och vad pengarna används till, vilket mer ingående beskriver intäkter och kostnader.

Det är också viktigt att förbundet har resurser för påverkansarbetet så att beslutsfattare förstår att arbeta i en seniorvänlig riktning samt att förbundet ökar kännedomen om SPF Seniorerna.

Förbundsstyrelsen anser att de verksamheter som hela organisationen har, oavsett om det är förening, distrikt eller förbund, är till för SPF Seniorernas medlemmar.

Förbundsstyrelsen anser att det för flertalet av medlemmarna inte har någon betydelse om det på inbetalningskortet skulle redovisas en fördelning av avgiften som förslagits.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta
att avslå motionerna.

Medlemssystem och webb

46. Anskaffande av enkätverktyg

För att kunna betecknas som en väl fungerande organisation krävs att verksamheten bedrivs på det sätt som majoriteten av medlemmarna önskar. Föreningar och distrikt och inte minst förbundet är i stort behov av en möjlighet att kunna pejla medlemsopinionen i olika sammanhang.

Förslag:

Kongressen föreslår att med hjälp av sakkunnig hjälp upphandla ett användarvänligt system, kopplat till medlemsregistret, som möjliggör enkätundersökningar.

Förslagsställare:

Rolf Lundberg, Värmland

Distriktets yttrande:

SPF Seniorerna Värmlandsdistriktet tillstyrker motionen den 21 november 2019

Förbundsstyrelsen yttrande över motion 46

Motionären tar upp en viktig fråga om att kunna utvärdera medlemmarnas åsikter i en rad viktiga frågor. Förbundet arbetar sedan flera år med olika program för att genomföra undersökningar. Det finns i dag ett flertal enkätverktyg att tillgå gratis eller till en mindre kostnad som tillgodoser SPF Seniorernas behov.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att avslå motionen.

47. Nytt datasystem

I skrivande stund har nära fyra år gått och Miriam-systemet har många brister och fungerar fortfarande inte fullt ut. Det har sagts att Miriam måste kunna duga för oss eftersom PRO har i grunden samma system. Det har emellertid framkommit att PRO nu avser att, på grund av missnöje med funktionen, inleda processen att anskaffa ett annat system.

Förslag:

att förbundsstyrelsen uppdras att tillsätta en arbetsgrupp bestående av kompetenta ledamöter med uppdrag att förbereda en upphandling av ett funktionellt och användarvänligt system som är anpassat efter vår organisations behov.

Förslagsställare:

Rolf Lundberg, Värmland

Distriktets yttrande:

SPF Seniorerna Värmlandsdistriktet tillstyrker motionen.

48. Förbättring av SPF Seniorernas IT-system

I en motion till stockholmsdistriktets stämma den 9 april 2019 lämnade vi en motion för förbättring av systemen för medlemsregister och hemsida. Vi framförde att de två systemen fortfarande har stora brister och att samråd med användarna i föreningar saknas.

Mot denna bakgrund yrkade vi att distriktsstyrelsen hemställer hos förbundsstyrelsen om en intensifiering av arbetet med förbättring av IT-systemen. Detta arbete ska innehålla

- Inrättande av en tydlig och transparent organisation som involverar föreningarna och distrikten i förbättringsarbetet.
- Framtagande av en ambitiös och konkret plan för förbättringsarbetet, med tydliga tidsplaner och tydlig allokering av resurser.
- Rapportering till kongressen 2020 med redovisning av klara framsteg och planer för fortsatt arbete.

Distriktsstyrelsen föreslog stämman att

- bifalla motionen,
- ge distriktsstyrelsen i uppdrag att verka för det gentemot förbundet,
- överlämna motionen till förbundets styrgrupp/IT-grupp för att beaktas i det fortsatta utvecklingsarbetet.

Stämman beslutade i enlighet med distriktsstyrelsens förslag med tillägg att distriktets svar ska innehålla krav på att åtgärden datumsätts till 30 september 2019.

Förbundet lämnade ett svar på denna motion den 7 november 2019.

Vi är förvånade över det lättsinne med vilken distriktsstämmans beslut besvarats. I huvudsak säger man att allt som distriktsstämman begärde genom denna motion redan är gjort! Det enda som behövs är ”en sammanfattande rapport till kongressen 2020”.

Vi frågar oss då: Om allt görs rätt hur kan det då komma sig att vi fortfarande har IT-tjänster som är så otillfredsställande?

IT-stödet för föreningarnas verksamhet uppfyller visserligen basala krav men svarar inte mot behoven vad gäller effektiv kommunikation med medlemmarna och framtida medlemmar. Vidare är interaktionen mellan IT-gruppen och föreningarna helt otillräcklig.

Väl fungerande system för medlemsregister och hemsida har en strategisk roll för SPF Seniorernas arbete på alla nivåer i organisationen. Sådana system är oundgängliga hjälpmedel för föreningarna i deras arbete med att uppfylla mål såsom att kommunicera med medlemmar, behålla och rekrytera medlemmar. Ett effektivt styrelsearbete förutsätter att det finns väl utvecklade och lättanvända administrativa system.

Föreningar måste ha lättanvända och stabila system som inte skrämmar bort styrelsens registeransvariga. Föreningar som vill driva en offensiv verksamhet kan inte nöja sig halvdana system. För att komma vidare räcker det inte med ”en sammanfattande rapport till kongressen”. Det finns två huvudalternativ för hur IT-systemen ska utvecklas för att svara mot föreningarnas behov.

- Alternativ 1: Fortsatt utveckling av IT-systemen genom Miriam och EpiServer.
- Alternativ 2: Övergång till nya system med nya leverantörer.

För oss är det väsentliga att föreningarna får tillgång till system som lättanvända och möjliggör en effektiv kommunikation med medlemmarna. Det finns en omfattande kompetens och vilja hos föreningarna att medverka i detta förbättringsarbete.

Förslag:

Vi föreslår att kongressen

- i rambudgeten avsätter tillräckliga medel för påtagliga förbättringar av It-systemen för medlemregistrering och hemsida,
- uppdrar åt förbundsstyrelsen att ta fram en ambitiös och konkret plan för förbättringsarbetet, med tydliga tidsplaner och tydlig allokering av resurser,
- uppdrar åt förbundsstyrelsen att inrätta en tydlig och transparent organisation som involverar föreningarna och distrikten i förbättringsarbetet,
- beslutar ovanstående vid kongressen 2020, i enlighet med stockholmsdistriktets begäran vid distriktsstämman april 2019.

Förslagsställare:

SPF Seniorerna S:t Erik och SPF Seniorerna Karlaplan

Distriktets yttrande:

Distriktsstyrelsen delar den beskrivning som anges i motionen. Motionen lyfter två viktiga frågor; dels behovet av en lättanvänt och effektivt system samt önskemål om en tydlig och transparent organisation som involverar föreningar och distrikt. Valfungerande och lättanvända system för medlemsregister och hemsida är grunden för en effektiv kommunikation med medlemmar. Motionen pekar också på två alternativ för hur IT-systemen ska utvecklas för att svara mot föreningarnas behov: Alternativ 1 som innebär en fortsatt utveckling av IT-systemen genom Miriam och EpiServer och alternativ 2 som innebär en övergång till nya system med nya leverantörer. Motionärerna tar inte ställning till vilket av de båda alternativen som ska väljas. Distriktet anser att tiden är mogen för att besluta om införande av ett modernt och användarvänligt system, som lämpar sig för sällananvändare. Sannolikt är dessa system också såväl billigare i inköp som drift. Distriktet vill också framhålla vikten av att Förbundet dragit lärdom av erfarenheterna från införandet av nuvarande system och i ett tidigt skede involverar företrädare från föreningar och distrikt i samtliga led av förändringsarbetet.

Stockholmsdistriktet föreslår kongressen besluta:

att bifalla motionen och besluta i enlighet med motionärernas förslag.

att Förbundsstyrelsen ges i uppdrag att planera för en övergång till nya system med nya leverantörer och med fokus på att upphandla ett modernt och lättanvänt system som möter dagens krav.

49. Alternativ till SPF Seniorernas IT-system

Vårt befintliga IT-stöd har tyvärr väldigt låg ”kundnöjdhet” bland användarna. Man klagar allmänt på tungarbetade och i många fall ologiska funktioner. Det brister även i konsekvens mellan olika rutiner.

Till detta ska läggas stora kostnader för systemets drift och underhåll. Det görs förvisso förbättringar hela tiden, men det är svårt att inom en nära framtid tro på ett någorlunda användarvänligt och lättarbetat system, i varje fall inte till rimliga kostnader. Det finns också ett stort osäkerhetsmoment kring framtida kostnader.

Den nuvarande leverantörens insatser har upplevts som bristfälliga och kostsamma, vilket kan vara en anledning till att IT-funktionerna, efter 4 år, inte har utvecklats i enlighet med vad som önskats och utlovats.

Det absolut viktigaste är dock att systemet inte har medlemmarnas förtroende och att det delvis kräver specialistkunskaper och/eller massivt stöd från en överdimensionerad och kostnadskrävande supportorganisation.

Förslag:

Att kongressen beslutar om alternativgranskning genom att undersöka andra föreningsadministrativa system på marknaden med avsikten att få underlag för en objektiv jämförelse av funktionalitet och långsiktiga kostnader i förhållande till nuvarande system. I beslutet ska ingå att gruppen för utvärdering ska bestå av representanter från föreningar och distrikt.

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Skånedistriktet

Förbundsstyrelsen yttrande över motioner 47, 48 och 49

Alla tre motionerna föreslår att uppdra år förbundsstyrelsen att tillsätta en kompetent arbetsgrupp som involverar distrikt och föreningar med uppgift

- att utvärdera nuvarande system för medlemsregister och hemsida,
- att undersöka andra administrativa system på marknaden och
- att ta fram en konkret plan för förbättringsarbetet-

Efter kongressen 2017 tillsatte förbundsstyrelsen en central IT-grupp för att följa arbetet med nuvarande system och att granska alternativa lösningar. Förbundet har också samrått med flera andra stora ideella föreningar om de lösningar som de valt och om de skulle kunna vara ett alternativ för vår organisation.

Varken föreningar, distrikt eller förbund har varit helt nöjda med hur medlemsregister och hemsida fungerat sedan införandet. 2018 tillsattes två olika referensgrupper med distriktsrepresentanter för att genomföra en stor utvärdering av nuvarande system, där samtliga föreningar och distrikt hade möjlighet att yttra sig över fördelar och nackdelar.

Referensgruppernas rapporter ligger fortfarande till grund för förbundets utvecklingsarbete.

Under våren 2020 har förbundet satt igång arbetet med att än en gång utvärdera nuvarande system. Utvärderingen genomförs av distriktsrepresentanter genom frågor till föreningarna. Denna nya utvärdering kommer att komplettera tidigare rapporter.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att bifalla motionerna, och

att uppdraga åt förbundsstyrelsen att låta IT-gruppen och de båda referensgrupperna utvärdera nuvarande system, undersöka andra alternativa system samt ta fram en konkret plan för förbättringsarbetet.

50. Val av föreningstillhörighet

Då en person går in på SPF Seniorernas hemsida bör upplägget på hemsidan vara så att personen själv väljer den förening hen vill gå med i. Dagsläget är det omvända med en postnummerstyrning som inte alltid pekar rätt.

Närhet till sin förening är oftast primärt och hen vet vilken förening hen vill bli medlem i.

Förslag:

att rutinen för ansökan till en förening görs om så att man själv, efter de egna kontaktuppgifterna, skriver in den förening man vill tillhöra. (Vi gillar ju "Fritt val")

Förslagsställare:

Styrelsen SPF Seniorerna Grindslanten

Distriktets yttrande:

Motionären vill ändra upplägget på SPF Seniorernas hemsida så att den som ansöker om medlemskap på hemsidan ska kunna välja själv. SPF Seniorernas hemsida är konstruerad så att när man skriver sitt postnummer får man ett förslag på sin geografisk närmaste förening. På samma ställe finns valmöjligheten att välja en annan förening.

Distriktsstyrelsen anser att uppgifterna om val av förening på hemsidan under "Bli medlem" är tydliga och ger valmöjlighet att välja vilken förening man önskar.

Distriktsstyrelsen föreslår kongressen besluta:

att anse motionen vara besvarad.

Förbundsstyrelsen yttrande över motion 50

Motionären anser att hemsidan inte ska föreslå en förening för de som ansöker om medlemskap i SPF Seniorerna utan att det fria valet ska gälla. Motionären har en helt riktig grundtanke.

Svårigheten blir när den blivande medlemmen inte vet vilken förening som ligger närmast bostaden och ska välja bland närmare 800 föreningar nationellt eller upp till 130 föreningar inom distriktet. Risken blir att personen tvekar och inte fullföljer ansökan. Därför anser förbundsstyrelsen att nuvarande lösning är bäst för den blivande medlemmen.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att avslå motionen.

51. Handbok för webben

Att information och utbildning alltid ska anpassas till användarnas bakgrundkunskaper och funktionsnedsättningar borde vara en självklarhet om man förväntar sig att mottagarna ska kunna tillgodogöra sig innehållet. På sid.13-14 i handboken ges allmänna instruktioner att en hemsida ska vara överskådlig, lättläst, informativ och på begriplig svenska. Dessa regler borde också gälla

manualen! Den prematura version som lanserades (två år försenad) har medfört ett oändligt antal mail med uppdateringar och rättelser i en för mottagarnas åldersgrupp alltför liten textstorlek och oklart språk. Ändringarna förväntas webbredaktörerna själva föra in i manualen.

Förslag:

att förse alla webbredaktörer med en aktuell förståelig, lättläst, manual med textstorlek min. 12p. där skärmdumpar har tillräckligt stor skillnad i kontrast mellan bakgrund och text så att den aktuella åldersgruppen, dvs vi pensionärer kan läsa texten, att alla ändringar som distribuerats fram till nytugivningsdagen ska vara införda i den nya versionen, att fortsättningsvis distribuera daterade alternativt versionsmärkta ersättningssidor för sidor som uppdaterats till webbredaktörerna.

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Strömstararna, Mölndal

Förbundsstyrelsen yttrande över motion 51

Tydliga och pedagogiska manualer är ett viktigt hjälpmedel för förbundets lokala webbredaktörer och underlättar för dem att genomföra sitt uppdrag.

Den manual som motionären hänvisar till togs fram inför de första utbildningarna som hölls i den nya webbplattformen. Det stod tidigt klart att en sådan omfattande manual på närmare 100 sidor som inbegriper alla delar är svår att hålla uppdaterad som en enhetlig produkt. Manualen delades därför upp i kortare avsnitt som var för sig behandlar ett begränsat delmoment. Dessa kortare manualer uppdateras löpande vid behov och förses med aktuellt datum. Vid uppdatering ses även bilder över för att göra dem så användarvänliga som möjligt.

När en manual uppdaterats uppmärksammas webbredaktörer på detta bland annat via det månatliga nyhetsbrevet *Information om medlemsregister och webb* som skickas via e-post till samtliga webbredaktörer samt publiceras på intranätet. Samtliga manualer hålls tillgängliga via förbundets intranät och hemsida.

En stor fördel med uppdelningen är att enskilda manualer kan uppdateras och distribueras löpande vid behov vilket gör att webbredaktören alltid har tillgång till senaste version.

Att regelbundet uppdatera, sammanställa, publicera och distribuera en enhetlig manual för hela webbplattformen skulle ta stora resurser i anspråk, såväl tid som pengar. Att regelbundet byta ut hela manualen innebär även för den lokala webbredaktören att eventuella egna noteringar ”i marginalen” går förlorade även om den aktuella manualen inte uppdaterats.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att avslå motionen.

52. Internetportal

Med internetgenerationen får vi seniorer som i stor utsträckning söker social gemenskap via nätet. För att få deras uppmärksamhet behöver de mötas på sin naturliga spelplan det vill säga på nätet och via sociala media. De flesta föreningar har begränsade resurser för att den vägen bedriva ett effektivt rekryteringsarbete. Föreningarnas främsta rekryteringsverktyg är och förblir mun-till-mun metoden och som stöds av ett attraktivt aktivitetsutbud. Påverkan via nätet kräver sannolikt att förbund och distrikt tar ett större ansvar med aktiva och målmedvetna insatser. Därför bör SPF Seniorerna skapa ett lättillgängligt forum som vänder sig till alla seniorer. En sådan portal ska förmedla saklig och korrekt information om allt som rör seniorlivet för att i förlängningen kunna uppfattas som en naturlig och självklar sökväg för seniorer. Ett syfte ska vara att med lämplig marknadsföring locka ”unga” seniorer till portalen och med olika erbjudanden förmå dem att lämna ifrån sig sina kontaktuppgifter för fortsatt kommunikation i form av nyhetsbrev etc. Självklart ska det finnas en tydlig koppling till SPF Seniorerna för att också kunna användas som ett värdefullt verktyg i rekryteringsarbetet. Kanske kan tidningen och dess hemsida ”senioren.se” utvecklas till ett sådant seniorforum. I annat fall bör förbundet så snart som möjligt säkerställa tillgång till ett alternativt och lätt igenkännbart domännamn. Portalen bör helt eller delvis kunna finansieras med seriösa reklaminslag.

Förslag:

att förbundsstyrelsen ges i uppdrag att förbereda en internetportal enligt ovan. Som lämplig starttidpunkt föreslås 1 januari 2021 samtidigt som nya stadgar ska börja gälla.

Förslagsställare:

Rolf Gårdmo

Distriktets yttrande:

SPF Seniorerna Skånedistriktet ställer sig bakom motionen.

Förbundsstyrelsen yttrande över motion 52

Motionären föreslår att förbundet skapar en portal som samlar all information som är väsentlig för seniorer med syfte att primärt nå yngre seniorer och locka dem att bli medlemmar.

Förbundsstyrelsen instämmer med motionären att internet med hemsidor och sociala medier är ett naturligt inslag i de flesta yngre seniorers vardag och därmed viktiga verktyg för såväl förbund som distrikt och föreningar att nå ut med vårt budskap.

Portaler som samlade all tänkbar information för en bred målgrupp var vanligt förekommande från mitten av 90-talet då internet blev allt vanligare på såväl arbetsplatser och skolor som i hemmen. Portalerna blev en startpunkt med länkar ut till övriga internet och innehöll även kringtjänster såsom nyheter och väder, e-posttjänster, webbhotell och diskussionsforum. Då IT-bubblan sprack i början av 00-talet lades de flesta portaler också ned då det inte längre fanns resurser att driva dem. Idag har väl fungerande sökmotorer i kombination med en kraftigt ökad internetvana bland befolkningen gjort dessa stora portaler överflödiga. Snarare återfinns de inom smalare intresseområden.

Att bygga upp en väl fungerande portal tar stora resurser i anspråk. Lågt uppskattad kostnad för utveckling är 2-3 miljoner, därtill kommer årliga driftskostnader. Uppskattningsvis skulle en sådan portal kräva minst en heltidstjänst i anspråk för att hållas ständigt uppdaterad och aktuell.

Förbundet och Senioren har redan fungerande hemsidor som, med sina olika infallsvinklar, bevakar och informerar om förbundets prioriterade äldrepolitiska frågor men även många andra ämnen. Vi är även aktiva i sociala medier, främst Facebook, Instagram och Twitter. Vi arbetar med bloggar, poddsändning och nyhetsbrev. Nya initiativ för att komplettera dessa befintliga kanaler är under uppstart. Vi följer också utvecklingen inom kommunikation och IT och utvärderar löpande nya verktyg, appar och andra lösningar som skulle kunna vara aktuella nu eller i framtiden.

Förbundets resurser gör bäst nytta i att utveckla och förbättra de kanaler som redan används samt att komplettera dessa med nya verktyg när lämpliga sådana identifieras.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta
att avslå motionen.

Medlemsförmåner

53. Tågrabatter

Nu är det hög tid att återinföra de tågrabatter vi inom SPF Seniorerna hade tidigare

- Ett mycket bra incitament för att få in nya medlemmar.
- Hjälper alla "fattigpensionärer" att resa till nära och kära i hela Sverige.
- Ett stort stöd i det miljöarbete som vi alla vill bidra till. (pga. kostnaden reser ofta pensionärer med egen bil, varför detta stöd skulle bidra till ökat miljötänk.)

Förslag:

att förbundet bearbetar de övriga pensionärsförbunden (typ PRO, SKPF Pensionärerna, RPG) så att förbundet gemensamt med de övriga förbunden påverkar SJ att återinföra den rabatt som vi tidigare erhållit.

Om ovan inte accepteras kan:

Ett alternativ vara, som bör undersökas, är om medlemmar i förbunden ovan kan erhålla SJ Prio MasterCard utan årskostnad med bibehållande av de förmåner som övriga kortinnehavare får.

Något av förslagen ovan bör införas snarast!

Förslagsställare:

Kalevi Niemi, SPF Seniorerna Gaffelby Sundsvall

Distriktets yttrande:

Distriktet har tagit del av motionen och tillstyrker den.

Förbundsstyrelsen yttrande över motion 53

Den höga rabatt på vissa avgångar hos SJ som förbundets medlemmar tidigare kunde åtnjuta upphörde att gälla redan 2013. En förutsättning för att erhålla rabatten var att biljetten köptes i SJ:s fysiska resebutiker på tågstationerna. När SJ beslutade att lägga ned majoriteten av dessa butiker kunde rabatten inte längre erbjudas. Istället erbjöds SPF Seniorerna, liksom övriga seniororganisationer, 10 procent rabatt på samtliga resor. 2015 beslöt SJ att erbjuda denna rabatt till samtliga seniorer och införde resenärskategorin pensionär vilken ger 10 procent rabatt till alla över 65 år eller som har ett pensionärsintyg.

Förbundets generalsekreterare och marknadschef har uppvaktat SJ:s ledning, inklusive VD, flertalet gånger i frågan men SJ är inte villiga att ingå avtal med enskilt förbund utan vill behandla alla pensionärer i Sverige lika.

Förbundet ser positivt på medlemsförmåner då dessa kan bidra till seniorers ekonomi på ett positivt sätt. Det är därför ett prioriterat arbete för förbundskansliet att ta fram de bästa erbjudandena till medlemmarna.

Men mot bakgrund att allt fler personer över 65 år har skulder som går vidare till Kronofogden avråder styrelsen från en medlemsförmån i form av ett kreditkort med en effektiv ränta på 18 procent och en lägsta avgift på 40 kronor för kontantuttag.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att anse motionen besvarad.

54. Skandia livförsäkring

Jag tecknade den förmånliga livförsäkringen i Skandia år 2007 för en årspremie på 1 032 kronor. Helt prisbasbelopp var då 40 300 kronor. Under följande år har premien ökat, med motiveringen de första åren att prisbasbeloppet ökade, och det är fullt rimligt. Ökningen tenderade dock att bli betydligt högre än ökningen av prisbasbeloppet och då blev förklaringen att premien även måste höjas för att täcka dödsfallen!! och att dessa har ökat. Det argumentet tycker jag är underligt eftersom det sägs att vi lever allt längre och således betalar premier under längre tidsperiod, vilket tvärtom borde innebära att Skandia får in fler premieinbetalningar från var och en innan dödsfallet inträder.

Årspremien fram till 2019 har ökat till 2 232 kronor eller 116 procent!! jämfört med år 2007 medan prisbasbeloppet ökat till 45 800 kronor eller knappt 14 procent. Jag anser premieökningen vara orimligt hög, vilket jag framförde till Skandia och fick svaret att jag kan avsluta inbetalningarna och på så sätt förlora inbetalda belopp!!!

Förslag:

att förbundet omförhandlar avtalet med Skandia så att eventuella nya höjningar av premien begränsas till samma procentuella ökning som prisbasbeloppet ökar och/eller förhandlar med annat försäkringsbolag om ett förmånligare avtal än vad Skandia nu har.

Förslagsställare:

Karl-Erik Admark, SPF Seniorerna Näset/Önnered

Distriktets yttrande:

Göteborgsdistriktet tillstyrker motionen.

Förbundsstyrelsen yttrande över motion 54

Motionären föreslår att framtida höjning av premien för förbundets grupplivförsäkring ska begränsas och att förhandling ska ske med annat bolag om förmånligare avtal.

Grundtanken med en gruppförsäkring är att denna ska vara självfinansierande – inbetalda premier ska täcka utbetalda försäkringsbelopp och administrativa omkostnader. Premien har historiskt sett inte höjts i tillräckligt utsträckning, vilket i kombination med ökade utbetalningar och färre nya medlemmar som tecknat försäkringen har lett till en underfinansiering. För att få bukt med detta och även i fortsättningen kunna erbjuda medlemmarna en bra livförsäkring har de senaste årens premiehöjningar varit nödvändiga.

Att förbundet kunnat erbjuda en livsvarig livförsäkring under så många år är näst intill unikt. De flesta grupplivförsäkringar har en slutålder vilket även förbundets har sedan maj 2019. Vid omförhandlingen med Skandia 2019 var det prioriterat att de befintliga medlemmar som redan tecknat försäkringen skulle få behålla denna livsvarigt, det vill säga med samma villkor som vid tecknandet, vilket också uppnåddes. Kontakt togs vid denna tid med andra bolag men en övergång skulle innebära kraftigt försämrade villkor för alla medlemmar som idag har livförsäkringen livsvarigt då de skulle få den omvandlad till åldersbestämd.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att avslå motionen.

Stadgar

55. Innebörden av "SPF" i förbundsnamnet

Undertecknad har sedan kongressen i Jönköping engagerat sig i förbundets namn, varumärke och kommunikation. I vardagligt tal förkortas ofta organisationens namn till "SPF". Det är naturligt eftersom namnet "SPF Seniorerna" fastnar lite i munnen och då det kombineras med till exempel av föreningar, distrikt eller av förbundet ordnad golftävling så säger man inte "SPF Seniorerna Golfen". Man säger spontant "SPF Golfen". Tillfällen dyker upp med frågan "Vad betyder SPF"? Här finns idag endast svaret "bokstäverna betyder ingenting". Det är ej försvarbart att det är så. Stadgarna ger ej heller något annat svar.

Eftersom vårt förbund vänder sig till personer i ett mycket brett åldersspann är båda orden "senior" och "pensionär" relevanta att beskriva medlemmarna med. Omsatt i namnet SPF Seniorerna innebär det att på frågan "Vad betyder bokstäverna SPF" så ska svaret vara "Senior och pensionärsförbundet".

Förslag:

att i namnet SPF Seniorerna betyder de tre bokstäverna SPF "Senior och Pensionärsförbundet".

Förslagsställare:

K-G Holmgren, SPF Seniorerna Grindslanten Sollentuna

Distriktets yttrande:

Kongressen beslutade på kongressen 2014 att dåvarande SPF (förkortning av Sveriges Pensionärsförbund) skulle byta namn till SPF Seniorerna. Tanken var att lyfta fram Seniorerna, som tydligare beskriver organisationen som en modern seniororganisation. Samtidigt behölls beteckningen "SPF" för att vårda ett inarbetat varumärke.

Intressant att notera att efter samgåendet 2016 mellan SKPF och SPRF ändrades namnet till SKPF Pensionärerna, där SKPF numera inte översätts utan står för sig.

I motionen föreslås att beteckningen "SPF" ska ges en ny betydelse, "Senior och Pensionärsförbundet". Frågan om organisationens namn är en fråga för förbundet och ytterst Kongressen.

Distriktets förslag:

att stämman beslutar överlämna motionen till förbundet utan eget ställningstagande

Förbundsstyrelsen yttrande över motion 55

Motionären har föreslagit att SPF Seniorerna ska ge den tidigare akronymen SPF en innebörd. Även om förbundsstyrelsen gillar att bokstäverna får en ny innebörd så var ett tungt vägande skäl på kongressen 2014, när kongressen beslutade att ta bort innebörden Sveriges Pensionärsförbund, att ordet pensionär inte ska ingå i vårt namn. Kongressen ansåg att ordet pensionär inte upplevs lika positivt som ordet senior. Ställningstagandet grundades bland annat på gedigna undersökningar om hur olika benämningar på äldre personer uppfattas – av äldre själva och av andra. Tyvärr uppfattas "pensionär" negativt såväl av äldre som av yngre personer.

Namnbytet har visat sig vara mycket positivt för SPF Seniorerna med större igenkänningsfaktor och ökat anseende. Att efter 6 år återinföra ordet pensionär i vårt namn är att gå i fel riktning anser förbundsstyrelsen.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att avslå motionen.

56. Avgift för medlemmar som lämnat föreningen efter årsskiftet

Varför ska föreningarna betala medlemsavgiften till förbundet för medlemmar som efter att dom fått inbetalningskortet valt, av olika anledningar, att säga upp sitt medlemskap.

I Höstglöd på Gotland hade vi 22 medlemmar som inte betalat avgiften den 1 mars.

Det blir 22 x 200 kronor 4 400 kronor om inte avgiften betalas efter påminnelsen.

Bra för förbundet, dåligt för föreningarna.

Medlemsavgiften för Höstglöd blir 250:- kronor för 2019.

160:- kronor går till Förbundet och

40:- kronor går till Gotlanddistriktet.

Höstglöd får behålla resten som blir 50 :- kronor per medlem

Förslaget innebär att Höstglöd betalar 50 kronor för medlem som avslutat sitt medlemskap efter årsskiftet.

Förslag:

att förbundet, distriktet och föreningarna står för utebliven avgift i förhållande till hur avgiften fördelas.

Förslagsställare:

Thomas Frid, SPF Seniorerna Höstglöd

Distriktets yttrande:

SPF Seniorerna Gotlandsdistriktet har vid styrelsemöte den 7/10 2019 behandlat denna motion och beslutat att tillstyrka motionen.

57. Hantering av medlemsavgifter

Föreningarna får betala till förbundet för avlidna, avflyttade, ej betalande eller som valt att lämna föreningen. Får inte föreningen in medlemsavgiften ska EJ föreningen betala in pengar till

förbundet i oktober som vi nu gör. Dessutom kommer fakturan till föreningen utan personnummer och namn! En medlem måste ha valmöjlighet utan att föreningen blir lidande.

Den brist på underlag som kommer från förbundet till föreningarna innebär att arbetet försvåras i föreningarna och detta påverkar intresset att medverka i föreningarnas styrelser.

Förslag:

1. att föreningarna ska bara betala för de antal medlemmar som betalat sin medlemsavgift,
2. att förteckning över dessa medlemmar ska sändas till föreningarna, och
3. att betalning från förbund till föreningarna ska ske 2 gånger per år, den 31 mars och den 30 september.

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Tingvalla Karlstad

Distriktets yttrande:

SPF Seniorerna Värmlandsdistriktet tillstyrker motionen.

Förbundsstyrelsen yttrande över motion 56 och 57

Motionärerna vill att förbundet slutar fakturera föreningarna för medlemmar som inte betalar medlemsavgiften under året.

Stadgegruppen har genomlyst problematiken och kommit till samma slutsats som motionären.

Förslaget från förbundsstyrelsen i förslaget till nya stadgar är att förbundet, distrikten och föreningarna inte får någon del när en medlem inte betalar avgiften.

SPF Seniorerna Tingvalla Karlstad förslår också en ändrad redovisning till föreningarna.

Förbundsstyrelsen är positiv till att förenkla redovisningen som gör arbetet enklare för föreningarna och kommer att utreda frågan internt.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att anse motionerna besvarade.

58. Central uppbörd

Nu är det hög tid att införa ett enda uppbördssystem i SPF Seniorerna, nämligen central uppbörd.

Det finns bara fördelar med denna förändring. Jag ser inga som helst nackdelar.

- Sparar enormt med arbete för föreningarna
- Dessutom slipper föreningarna kostnader för utskick
- Förbundet behöver ett enda system för uppbörd
- Förbundet slipper kostnader för ett extra system

Förslag:

att alla föreningar ska anslutas till central uppbörd och att detta införs så snart som möjligt.

Förslagsställare:

Curt Mähler, SPF Seniorerna Nivréen Njurunda

Distriktets yttrande:

Förslaget till nya stadgar innehåller denna förändring. Då vi inte vet om kongressen godkänner stadgeförslaget så vill vi tillstyrka denna motion.

Förbundsstyrelsen yttrande över motion 58

Förbundsstyrelsen har samma åsikt som motionären och har därför med det i sitt förslag till nya stadgar.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att bifalla motionen.

59. Årsavgiften

I många andra föreningar betalar medlemmar årsavgiften från det datum de blivit medlem. Nästa inbetalning blir då samma datum året därpå. Det ska inte innebära några stora problem med dagens digitala verktyg. Andra föreningar klarar av det.

Förslag:

att SPF Seniorerna centralt organiserar så att medlemmar betalar från det datum de anslutit sig och ett år framåt.

Förslagsställare:

Lillemor Arvidsson, SPF Seniorerna Stenungsundsbygden

Distriktets yttrande:

Förslaget innebär mer administration för förbundet och för föreningarna. Med olika förfallodagar uppstår merarbete i form av vem som inte betalat i tid och så vidare. Föreningarna uppföljningsarbete sker till stora delar manuellt och arbetet underlättas betydligt med en och samma förfallodag.

Förbundsstyrelsen yttrande över motion 59

Frågan har diskuterats tidigare men förbundet har då valt att inte gå vidare med idén. Även om det är tekniskt enkelt, är det administrativt dyrt, då aviseringar då måste göras löpande under hela året. Det är även svårt för föreningarna och förbundet att hålla reda på vilka som är medlemmar vid varje givet tillfälle.

PRO utredde frågan ordentligt för några år sedan och kom fram till att det inte är en fördel för våra typer av organisationer. Efter samtal med PRO har förbundet hamnat på samma slutsats.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att avslå motionen.

60. Familjemedlemskap

Eftersom medlemsavgiften är rätt hög, så är det ej så många familjer som är med i SPF Seniorerna. Om man har en familjerabatt, så ökar antalet medlemmar som för med sig att SPF Seniorerna blir större och förbundet erhåller mer pengar. Dessutom så ökar även föreningarna och blir större samt även de får mer bidrag. Ett stort förbund är ett starkt förbund, får mer inflytande.

Familjerabatt innebär att förbundet halverar sin del av medlemsavgiften för den ena av familjemedlemmen. Alltså 160 + 80 (istället för 160 + 160). Familjen spar 80 kronor. De får bara en tidning och detta spar in en hel del för förbundet.

Många föreningar har familjerabatt av olika slag och pensionärerna har ej gått om pengar.

Förslag:

att SPF Seniorerna inför familjeavgift genom att förbundet halverar sin del av medlemsavgiften.

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Tingvalla Karlstad

Distriktets yttrande:

SPF Seniorerna Värmlandsdistriktet avstyrker motionen då vi bedömer att ett genomförande av förslaget inte skulle komma att ge den positiva effekt som motionärerna förväntar.

Förbundsstyrelsen yttrande över motion 60

Motionärerna föreslår att SPF Seniorerna inför familjeavgift. Förbundsstyrelsen anser att det bortfall av intäkter förbundet skulle göra inte kommer att vägas upp av ett ökat antal familjemedlemmar. Det skulle betyda att förbundet antingen skulle få minska servicen och stödet till föreningarna och distrikten, eller ta ut en högre förbundsavgift av de medlemmar som betalar. Inget av alternativen är något som förbundsstyrelsen förordar.

SPF Seniorerna har en av de lägsta medlemsavgifter bland ideella föreningar i Sverige, vilket är en fördel för enskilda medlemmar med dålig ekonomi. Vi ska fortsätta att värna en låg avgiften för alla medlemmar.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att avslå motionen.